ԼԴ՝ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1425 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 14/27 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1906 3 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1323 — 14 ՇՈՒՊԱԹ 1321

Journal Arménien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte
CONSTANTINOPLE

ՏԻՐՈՒՈՐ ԵՒ ՏՊՈՂ
ՊՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
ԱՌԱՋ Ս'ՈՒՂՂՈՒԹԻՒ ԶՄԷՆ ՏՈՒԱԿ ԳՐԱՏԵՒՆ
ԻՄԱՑԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ջ. Գալաթա Բերի Ճառասեղի, 11
Խմբագրութիւնն ազատուած գրաքննէն, եւ չին տարուիր

Մանկունների Աֆֆեար

ՀԱՅԱԿԵՐՊ ՀԱՍԱՐԱԿԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزتهدر
صاحب امتیازی: ارمانسی فریر
اداره‌خانهسی باب عالی جادهسنده نومرو ۳۸

ԳԱՆԱՁՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԿԱՆԽԻԿ	Տարեկան	Վեցամեայ
Գալաթայ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 Ֆր.	18 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցման համար մասնաւոր պայմաններ

Օր. Արմենակի Ագիլեան, որ գերմանական վարժարանի մը մէջ ուսումը առնելէ ետք Գալիս դարձած է, թերթիս ղրկած է խիստ շահեկան բաղդատութիւն մը գերման և հայ ընտանիքներու ներքին կեանքին և ըմբռնումներուն նկատմամբ ուր կը շեշտուի բացայայտօրէն թէ ինչէ գերմաններուն հոգեւոր զարգացման պատճառներն մին։ Հաճելի է մեզ ծանուցանել թերթը օրերեք խոստացած է իր շնորհալի աշխատակցութիւնը շարունակել, իր խնամուած ու պարզուկ հայերէնով պատկերացնելով գերման և հայ ընտանիքներու կազմակերպութիւնը և ըմբռնումները։

ԱՂՔԻ ԶԱՐՆՈՂ ՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գալիս դառնալս դէռ մօտիկ ժամանակի դէպ մը կն է. բայց այս կարճ ժամանակամիջոցին մէջ պարագաներու բերմամբ այնպիսի ընտանեկան պատկերներու հանդիպ դանուեցայ, որոնք մինչեւ հիմա իմ տեսածներս հակառակ կողմը կը ներկայացնէին։ Այս տարիներս մեղեցի առնի վեր ի վերոյ կերպով տեսածներս գրի առնել, առանց ի հարկէ ուսումնասիրութիւն մը ըրած ըլլալ յաւելնելու, որ կը կարծեմ թէ կը կարդացուի։ Եթէ չեմ սխալած տեսութեան մէջ, կը խնդրեմ որ հաճիք զեղեցել զայն ձեր պատուական թերթին մէկ անկիւնին մէջ, որով շնորհապարտ պիտի մնամ ձեր ծանրագրական Մաքսիմոյն։

Գերմանացի քնամէջքը, ինչ վիճակի և կացութեան մէջ ալ որ գտնուած ըլլայ, պիտի հէնէ վերի գլուխը կը դնէ անպատեհ իր զուտկոց կերպութեան ծախսը։ Հոս տակաւին կը հաստատի թէ այդ բարիքը չատ աւելներու ելեւմտական վերջին մասը կը կազմէ։

Ամէն գերմանացի վարժուի, այնպէս մը կը ցուցնէ իր գործունէութեան ամբողջ տեսութեան մէջ թէ՝ չէ թէ դրամը՝ այլ սէրն է որ զինքը մղած է այն պաշտօնին նուիրուելու, մինչդեռ հոս կարծեմ դրամական խնդիրը առաջին տեղը կը բռնէ և ամէնէն չատ բանակրութեան նիւթ կ'ըլլայ։

Գերմանացի վարժուի մը, ո՛րչափ ալ երկար եղած ըլլայ իր պաշտօնավարութեան չրջանը, անկարելի է որ առանց նախապէս պահանջուածին պէս պարտաւորուելու իր տեղերուն ներկայանայ. իսկ հոս չեմ կրնար հաւատալ որ այս խիստ կարգուր կէտը յարգուի։

Մերինները յաճախ ինչ ինչ նեղութիւններով նախապատիւ կը սեպեն որ մանկանց կրթիչները մայրեր եղած ըլլան, իսկ Գերմանիոյ մէջ ընդհակառակը վարժուի մը ամուսնանալ ետքը օրէնքով սահմանած է դադրիլ վարժուելէ ըլլալէ։

Հոս երբէ՛ք ներելի չէ վարժուհի մը ամէ է այլի զարնող զարդով և կամ թաւալէթով դասարան մտնել. հոն վարժուհին տներուն դիմաց կեցած տեղն՝ պարտաւորուած է չկրել իր վրայ այնպիսի բան մը, որ ազդոյց ուշադրութիւնը գրաւէ ու մեծաբ դասին. մինչդեռ հոս այս կէտին չատ կարեւորութիւն չի տալ կը թուին։

Հոս դէմքը չպարելը և տեսակ տեսակ բաներ քսելը գրեթէ հանրային սովորութիւն մը եղած է. հոն տակաւին այս վատ սովորութեան վերատարութիւնը հաստատուած ըլլալով՝ բացարձակապէս մերժուած է։ Կատապանի, ծառաներու և տարին գաստակարգի կիները միայն այդ բանով կ'զբաղին։

Հոն յարգուած կին մը կամ աղջիկ մը և մասնաւորապէս վարժուհիները և ուսանողուհիները եր տիրեն իրենց մազերը չիսակ և պատկած ձեւի տակ տանելով. հոս սակայն այդ բանին մէջ տեսակ մը ուսուցիչ ձեւեր կան, որոնք գերմանացւոց վրայ անախորժ տպաւորութիւն մը առաջ կը բերեն։

Կրնամ ըսել թէ գերմանացի կինը կամ աղջիկը հանգստութիւն բանն ի մասը մերիններէն տարբեր կ'ըմբռնէ. ա՛ն ոգի վրայ երկար յոգնելէ ետքը, իր հանգիստը նստած աշխատելու մէջ կը գտնէ։

Գերման կինը կամ աղջիկը. երբ պէտք զգայ տեղ մը երթալու միշտ նախապատիւ կը տեսէ քալելը, իսկ հոս ընդհանրապէս հաւք, հանրակառք են. կ'ուզեն ունենալ։

Մերինները տուն մը հաւաքուելու առեն՝ պարապ խօսքերով և ունայն խաղերով ժամանակ կ'անցնեն. իսկ Գերմանացին այդ պարագային՝ միշտ տեսակ մը գրական խօսուքառուք կ'ունենայ և անոնց զուարճալիքն ալ նուագի ս՛ և է մէկ տեսակը կ'ըլլայ։

Գերմանացիները սա գայթաղղը ունին թէ վիրնը երկու հզօր ազգերու (Բուսիոյ և Ֆրանսայի) մէջտեղ գտնուելնուն համար, պարտաւոր են այնպէս մը դասաւորակուիլ և զարգանալ, որ իրենց հակառակորդները, եթէ իրենցմէ չվախնան իսկ, գոնէ ամչնան»։

Գերման աղջիկը դէւրութեամբ չոխրեր, բայց երբ սիրէ, խնդութեամբ կը սիրէ։ Եթէ սակայն յանախաբ ըլլայ, չէ թէ միայն այլ եւս չի սիրեր, այլ և կը դառապարտէ ինքզինքը միշտ սմարի մնալու, մինչդեռ հոս կը թուի թէ սիրոյ առարկան յաճախ կը փոխուի։

ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ ԱԳԻԼԵԱՆ

ԹԱՍԻՄԻ ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿԸ

Ս. Գրիգոր Նարեկացիի այս հոգեշունչ մատեանը օրուն ամբողջութիւնը գրաբար բնագիրէն հանկնալի ու մաքուր աշխարհաբարի մը թարգմանած է Բասիմ. Մեծ Պոլսի առիթ կը յանձնարարի ամէն Հայ քրիստոնէի որ գիտէ վայելը զգալ հոգեկան հաճոյքներով։ Կը ծախսուի Մանգուսեի Արմ. բագրատունը մէկ արծաթ մէճիտ գինով. գաւառներէ փոստի ծախք չի պահանջուիր. արտասահմանի համար 4.50 ֆր.։

ՄԻՔԱՅԷԼ ՉԱՓՐԱՍ

Երբ յոգնաւոր մը մէջ Արուեստագէտներու ժողովրդեան զարգացման ու քաղաքակրթութեան մասնակցելու համար կատարած դերը կը շեշտէի, ու մերիններուն այդ դասակարգին նկատմամբ ունեցած ըմբռնումը, ու արժանի գնահատութեան պակասը կը քննադատէի, երեւակայութեանս առջեւ կը պատկերանար մէ՛կը այն արուեստագէտներն՝ որոնք կրցած են կատարել գործ մը, որ եթէ երբեք իրենց բարելաւման համար չէ ունեցած ո և է օգտակարութիւն, գոնէ նպատակ է մարդերու մասնաւորապէս կեանքին ասպիճանացոյցը բարձրացնել հոն, ուր կարելի կ'ըլլայ գէթ յարգանք մը սնուցանել արուեստագէտին համար։

Բեմը ընդարձակու. Թատրոնի կեանքը ապրելու համար ունեցած ընական սէրս, ահա առաջ է ինձ որ մօտեն ճանչնամ մեծ արուեստագէտը Միքայէլ Լիֆ. Չափրասը։ Իր հետ ունեցած մտերիմ խօսակցութիւններուս մէջ ճանչցած եմ այդ մարդը, իբր մէկը որ լոկ արուեստին համար կը զեռնի, իր զգլխումն հետ՝ այդ ապերախտ գործը իբր պարտականութիւն նկատած ըլլալուն՝ նորէն չի կրնար հեռանալ տակէ ուր տեղ սեղմած է մնանի։ Զմտանցուրտ օրերուն, իր հոս հոն վազքը տիպար երիտասարդի մը ուշադրութեամբ ու քաղաքութեամբ՝ իր նոր ձեռնարկած կատակերգակ խումբին յաջողդիմութիւնը ապահովելու համար, դարմացնել կուգար ինձի այդ մարդուն այնքան ուժգին փարումը իր նախաբերած արուեստին։ Բայց արդէն ինչպէս ինք երբեմն կը լիւեր, այդ տէրն իսկ էր որ կարող ըրաւ զինքը, մեծ արուեստագէտներու կարգը դասել ու յաջողդի գործի մը մէջ որ չատ անդամ է ու դժուար։ Չափրասի արուեստը չաւրացուիր ա՛յ մէկ առեն, եթէ չի Գոգլէն-Ինի մը կամ Նովէլլի մը, մեզ համար գէ՛թ ունի այն իրաւունքը՝ փառքի դափնին խլելու համար՝ զոր ունին այսօր այդ Ֆրանսայի մեծ կատակերգակները։ Չափրասս իր գործին մարդն է, արուեստագէտ մը ու միանգամայն արուեստաբեր մը՝ որոնք իրարու միանալով կը պատրաստեն փառուորման արժանի մարդը։

Իր բնակարանը ըրած մի քանի այցելութիւններէս հետեւցայի, թէ գոհ չէ՛ այդ մարդը ա՛յնքան որքան որ ես կ'երեւակայէի։ Իմ կրած պատասխանիս՝ Սկիւտարի իր համար բնակարանին մէջ, արուեստագէտի մը արժանի վայելումը չէր կրնար ապահովել։ Թատրոնի հաւասար ու հիւծող կեանքն վերջ, տունի կեանքն ալ դառնացած էր այդ մարդուն։ Անչափահաս փոքրիկները զինքը չոջացուած, հայցող աչքերով իրենց հայրիկին կ'ապասէին, ու այդ պզտիկներուն դիրքը դիտող ամէնէն անզգայ մարդն իսկ տեսակ մը արգահատանք կը զգար իր մէջ։

Չափրասս ամէնէն աւելի իր ընտանիքը, իր պզտիկները տիրոջ բարի հայր մը եղած է, ճշմարիտ անգլիական տիպար մը որ միշտ կը գոչէ. «Տո՛ւն տունոյ տո՛ւն»։

Ամէն անգամ որ հինգ կամ տասը ղրուշի համար գումար մը կը պահանջէր այն առեն մեր վարչութիւնը տանձնող մարդին, տխրութեամբ ու զգածուած կը դիտէի այդ մարդը՝ որ դրամին առջեւ կը հարիւրբուեր ակամայ գլուխ ծռել այնպիսի մարդոյ՝ որոնք մարդերու արժանապատուութիւնը կը չահագործեն, իրենց մէկ քանի ղրուշին ապաւինած։ Բայց Չափրասս որքան համակերպող, նոյնքան ալ ընդվզող մը եղած է երբեմն իր արուեստագէտի արժանապատուութիւնը ու յարգը բռնաբարուած զգալով։

Օր մը, չատ լաւ կը յիշեմ, մեր խումբին անօրէնը սա՛ ատարութիւնը ըրած էր, երբ յարգելի արուեստագէտը նորէն դրամ էր պահանջած իրմէն։

—Եղբա՛յր քիչ մըն ալ քիչ ծախսցէք. փոխանակ այս օրճարանը նստելով քան փարա սարքի մը վճարելու, առանց օրճարան մը նստեցէ՛ք։

Ու Չափրասս խրոխտ ու վէճ մարդու մը պէս պատասխանեց այդ մարդուն, երբ բոլորս ալ Բերա, Շան-զէլիզէի օրճարանին մէջ նստած էինք։

—Լիֆենա՛ի, ըսաւ ան, արուեստագէտ մը ա՛յ թէ քանի փարանոց օրճարան մը այլ երկու ղրուշնոց օրճարան մը նստելու է, և տակիս չատ չէ արուեստագէտի մը համար։

Այս պատասխանը արժանի բոլոր մըն էր՝ որ գնահատեցաւ մեր բոլորէն ալ։

Չեմ ուզեր երկար թուել իր անէծքներ՝ որոնք բազմազան են, և ընթերցողներուն կը թողում դայն գնահատելու համար ըլլալիք ազդեցութեան չափը, թէ որքան արժանի է այդ մարդը՝ որ հիմա ինկած է աղքատութեան գահավէժին մէջ։ Միայն սոսկալի կը խնդրեմ այն բոլոր մարդերէն՝ որոնք իրենց սրտին տակ պահած դեռ գութ ունին, որպէս զի նպաստեն Չափրասին որ այսօր հիւանդ ինկած է։

ՍՏԵՓԱՆ ԽԱԶՈՒՆԻ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆը

ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՇԽԱՐՀԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՑ

Երեսփ. Ժողովին մէջ եղ. որ տեղի ունեցաւ սպասուած վիճաբանութիւնը կառավարութեան ընդհանուր քաղաքականութեան վրայ։ Հանրապետականներուն ծայրագոյն խումբերը կ'ուզէին ձգել Ռուվիէի դասիճը՝ Ապրիլին նոր ընտրութեանց առթիւ Արմատական նախաբարեւութիւն կազմելու համար։

Նոյն օրուան նախաբարեւ նիստերուն մէջ հասատատուած էր արդէն թէ կառավարութիւնը իր դիրքէն վախնալու տեղ չունի, և թէ վատահ է մեծամասնութեան մը վրայ։ Ներքին քաղաքականութեան խնդիրներէն զատ քննութեան առնուեցաւ նաեւ արտաքին քաղաքականութիւնը, մասնաւորապէս մարոքեան գործը։ Բայց վարչապետ Մ. Ռուվիէ յայտարարեց թէ ներկայ պարագային անպատշաճ է պատասխանել արտաքին քաղաքականութեան վրայ։

Նոր Տընի Բոլէն երկու ամսուան առժամանակեայ պիտակէին վիճաբանութեան միջոցին խօսք առնել ուզեց Ռուվիէ յայտարարեց թէ «ինք չի կրնար մասնակցիլ արտաքին քաղաքականութեան և Ալժեզիրասի ժողովին խորհրդակցութեանց վրայ մղուած վիճաբանութեան, իրեւ արտաքին գործոց նախարար, որովհետեւ ժամանակը խիստ անպատեհ է այդպիսի վիճաբանութեան մը»։ Ռուվիէ յեռոյ յայտարարեց.— «Ժողովին ուրաւորմէն կամ կոչումէն վերջ Երեսփ. ժողովին արամադրութեան առակ եմ։» Տընի Բոլէն իրաւացի համարեցաւ Ռուվիէի յայտարարութիւնը և հարցապնդումը եռ առաւ։

Մ. Ժորէս յեռոյ խօսք առնելով յայտարարեց թէ Երեսփ. Ժողովին մէջ կայ մեծամասնութիւն մը ընկերվարականներու դէմ, բայց կառավարութիւնը մեծամասնութիւն չունի։ Դանլիսը իրեն համար որոշ յայտագիր մը չունի ինչպէս ունէին Վալեք-Ռուսոյի և Քոնպի դասիճները։ Եկեղեցիին և Պետութեան բաժանման խնդրոյն մէջ Ռուվիէի բռնած ընթացքը թերեւս ապահովեց այդ մեծ բարեկարգութեան յաջողութիւնը, բայց տակիս միայն չի բաւեր վարչապետին վարիը բարձր պահելու համար։ Երեսփ. Ժողովը կ'ուզէ դանիլ մը որոշ քաղաքականութեամբ և որոշ յայտագրով։

Ժորէս դարձաւ արտաքին քաղաքականութեան և ցաւ յայտնեց որ միշտ ձգձգում կը պահանջուի արտաքին աշխարհավարութեան հարցապնդումներուն համար։ Նախարարութիւնը չի կրնար արտաքին քաղաքականութեան վրայ խօսիլ։ Երբ մահմեդութեան մէջ կ'ինանք և յայտարարութիւններ կը պահանջենք, ասանք կը ղրցուին մեզի։ Վերջապէս ե՞րբ պիտի պատասխանուի մեզի, քանի որ իրրեւ ներկայացուցիչ Ֆրանսայի իրաւունք ունինք այդ յայտարարութիւնները լսելու նախարարութենէն։ Ժորէս քննադատեց ֆրանսական մամլոյն ընթացքը Մարոքեան խնդրոյն մէջ։

Վարչապետ Ռուվիէ (ընդմիջելով). —Մ. Ժորէս ինք ալ խմբագիր է և գիտէ թէ մամլոյի մէջ ի՛նչ դեր կը կատարէ։ Բայց արտաքնամանի մէջ ա՛ինպէս կարծուելու չէ թէ բարիզի բոլոր թերթերը առ հասարակ կառավարութեան խորհուրդը կը ցուցանեն։

Ժորէս (չարունակելով).— Ամբողջ աշխարհ պէտք է գիտնայ թէ Ֆրանսա որոշած է խաղաղութեան պահպանման գործակցիլ։ Գերմանիա լաւ չէրաւ որ նաւ իր բաւն դիտաւորութիւնները ծանկելով կամ չնշդելով ա՛յն բանակցութեանց միջոցին՝ որոնք ժողովին գումարումը առաջ բերին։ Եթէ Գերմանիա կը կարծեր թէ այս կերպով կրնայ խանգարել Անգլիոյ հետ մեր բարեկամութիւնը, հիմակ անշուշտ խիստ յուսախաբ եղաւ, բայց Ֆրանսական կառավարութիւնն ալ Գերմանիոյ գործը դիւրացուց, մեր քաղաքականութիւնը չափազանց առաջ տանելով Մարոքի մէջ։ Տէլքասէի քաղաքականութիւնը թիւր և անհնարաւոր պէտք է համարել, որովհետեւ այդ նախարարը վարութիւնը չառ չիսակ ըրաւ ժողովին մասնակցելով, և ասով ճանչցաւ խնդրոյն միջազգային հանգամանքը։ Բայց կառավարութիւնը միջազգային կազմակերպութեան չնչին մանրամասնութիւններուն մէջ պիտի կրնայ արդեօք աչակցութիւն գտնել Գերմանիոյ յայտնի դիտաւորութեան դէմ, որ է իր ազդեցութիւնը տարածել, եթէ Ֆրանսա այս միջազգային կազմակերպութեան ամբողջութեան մէջ նոյն ազդակցութիւնը չդտնէ։

Զայն մը աղաղակեցին.— «Այսպէ՞ս կը ծառայէք դուք ձեր երկրին չանելուն»։

Ժորէս վերջացուց.— Խորհրդարանը չի կրնար պատասխանատուութիւն առնել իրեն վրայ, եթէ կառավարութիւնը քմահաճորդով գործէ։ Մարոքի համար երկու մեծ ազգերուն միջեւ պատերազմ մը ա՛յնքան մեծ սխիր մը պիտի ըլլայ, որ վրան խորհիլն անդամ անկարելի է։

Վարչապետ Ռուվիէ յայտարարեց թէ անկարելի է իրեն հետեւիլ Մ. Ժորէսի քննադատութեան։ Կառավարութիւնը սա չափը միայն կը հաստատէ թէ Ալժեզիրասի իր լիազօրներուն արտաքին հրահանգները կը համապատասխանեն ա՛յն յայտարարութեանց, զորս ինք (Ռուվիէ) ըրաւ Երեսփ. Ժողովին բեմէն, և որոնք Խորհրդարանին հաւանութեան արժանացան։ Ռուվիէ ձայնը բարձրացնելով յարեց.— Ֆրանսա ի բոլոր որպէս խաղաղութեան պահպանման հանգամէտ է, բայց սա՛ պայմանաւ որ այս խաղաղութիւնը միեւնոյն ժամանակ համապատասխանէ Ֆրանսայի իրաւունքներուն և արժանապատուութեան։

Զայն մը ծայրագոյն ձախակողմէն.— Սեղանատերական չանդ պաշտպանելու համար։

Ռուվիէ (խիստ բարձր).— Անարգութի՛ւն, նուաստութի՛ւն է այդպիսի բառ մը արտասանելը այս վիճաբանութեան միջոցին։

Զայն մը.— Գանգային խնդրոյն համար հապա ինչ ըսելիք ունիք։

Ռուվիէ (բարձրաձայն).— Այո՛, կը կարծէ՞ք թէ խնդիրը պարզ սեղանատերական չահու վրայ կը դառնայ, երբ Ֆրանսա չուզէ Գերմանիայի և Հալանտայի նման Տէրութեան մը երկրորդաբարոյ դարձուցանել։

Ներքատարդը սակայն հեռացած էր անգլիացիին քովէն որ կիսամեռ վիճակի մէջ սենեակին մէկ անկիւնը ինկած՝ գինովի նման չէր կրնար տեղէն չարժիլ։ Շարունակ Լավառէաը իր մատդրութիւնէն ետ կենալ կը խորհէր, և իրեն այնպէս կը թուէր որ անիկայ քովն է դեռ։ Ցուզումին տատակութենէն չուարած,

— Լավառէ՛ա, Սրման Լավառէ՛ա, սիրելի զաւակս, գոչեց մէկ քանի անգամ, և տեսնելով որ պատասխանող չկայ, գերմարդկային ճիգերով սթափեցաւ Թմրութենէն ու երբ չորս կողմը գննեց, տեսաւ որ չատանց հեռացած էր երիտասարդը։

— Աւա՜ղ, հեծեց, Լավառէա չորս միլիոն կորսնցուց, իսկ ես թէ Օռէթը և թէ Լավառէաը կորսնցուցի։

Քառորդի մը չափ չուարած ու այլայլած մնաց ծերունին և ոչ մէկ բանի վրայ մտածելով։ Միտքը ցրուած էր քաղաքական։

(Շարունակելի)

—Թշուառականնե՛ր, մելաց Լավառէա. ալ հիմա գուսում գոչելովը արժէք չունի, ուզենք չուզենք ծուլին ինկած ենք. անօրէնո՛ր, քառասուն հազար սոսկի կը պահանջեն, այս գումարը վճարելէ ուրիշ ճար չի կայ։

—Վճարելէ ուրիշ ճար չի կա՛յ. ինչ կ'ըսէք պարոն։

Լավառէա ապուշ ապուշ նայելով Սրբ Մօլլիթոնի.

—Եթէ պահանջուած գումարը չի վճարենք. պիտի սպանեն Միս Օռէթը. ինչ միթէ դրամը նախագա՞ս կը սեպէք ձեր դուէնն։

Անգլիացին վախնալով որ Լավառէա զինքը իրր ագահ կ'ամբաստանէ, խղճի խայթով մը,

—Ե՞ս դրամը զուէնս նախապատիւ պիտի սեպեմ, եթէ պահանջուածին չափ դրամ ունենայի, ամբողջութեամբ կը վճարեի քառասուն հազար սոսկին և նորը վճարելու կը նայեի. բայց եթէ ամբողջ գոյքերս դրամի վերածէի, երեսուն հազար սոսկի հազիւ պիտի հրընայի գոյացնել։ Եւ աւաղակները ընտանաբար այս խօսքին պիտի չհաւատային քանի որ դուք ալ ինձմէ սոսկածիլ կը ցուցնէք։

Լավառէա Սրբ Մօլլիթոնի ձեռքէն բռնելով ջերմագէս սեղմեց զայն. եաքը դէպի պատուհանը առաջնորդելով գրպանի թաշկինակը երկաթ ցողերէն դուրս կախեց։ Անդրիացին երիտասարդին այս քնթացքը տեսնելով,

—Ինչ կ'ընէք, գոչեց. չըսի՞ թէ քառասուն հազար սոսկի չունիմ։

Լավառէա թեթեւ քմծիծաղով մը,

—Անհոգ եղիք, բարեկամս, ըսաւ, դուք միայն տասը սոսկի տուէք ինձ։

—Ի՞նչ կ'ըսէք, խնդրեցա՛ք ինչ ըրիք։

—Ո՛չ չխենդեցայ, քիչ եաքը պիտի հասկնաք թէ ի՞նչ կ'ընեմ. ես մեքենավարի պաշտօն ստանձնած եմ Սանթա Լուիզա չոգենաւին մէջ և մինչեւ Լիվոռնո պիտի երթամ, անկէ երկաթուղիի ուղեգիրը վճարելով կրնամ Բարիզ հասնիլ. այսպէս երբ տասը սոսկի ստանամ ձեզմէ կը կարենանամ մարեղբօրորդւոյս Ռիչարի կտակած 4 միլիոնը, զոր ընտանաբար դուք կը չտէք եւ Միս Օռէթ կը փրկուի այս գումարին մէկ մասով։

Սրբ Մօլլիթոն երիտասարդին այս անակնկալ վեհանձնութեան առջեւ հիացանչ մնաց. տարիէ մը ի վեր ամէնէն դժնդակ համբերութիւնը կատարելէ եաք, հիմա որ այլեւս ամէն դժուարութեան յաղթած էր ու չորս միլիոնը պիտի ստանար, յօժարակամ կը հրաժարէր այդ իրաւունքին միմիայն Միս Օռէթը փրկելու համար։ Երիտասարդը հիմա ալ աւելի վսեմացած կ'երեւէր անգլիացիին աչքին որ ժպտալով չեմ մը,

—Ո՛չ պարո՛ն, գոչեց, ձեր այդ ըսածը չեմ կրնար ընդունիլ։

—Ուրեմն մէկ միջոց մը կը մնայ ինձ Միս Օռէթը փրկելու, հիմա տարբերակով մը գանիս կը չախչախեմ ու չորս միլիոնը ընտանեաբար ձեզ կը մնայ դարձեալ, որպէս կը վճարէք քառասուն հազար սոսկին։

Լավառէա այս խօսքերը արտասանած պահուն չկրցաւ զսպել մէկ քանի կաթիլ արցունք, որոնք սկսան հոսիլ այտերէն վար։

— Ժամանակ չկորսնցնենք. բարեկա՛մ, յարեց, ես հիմա չոգենաւ պիտի վազեմ, տասը սոսկի տուէք ինձ։

Սրբ Մօլլիթոն անձին տերը չէր այլ եւս, ուստի չկրնալով դիմադրել Լավառէաի, անոր ձեռքը համբուրեց տասը սոսկին ու զայն ազդարարելով,

— Ա՜հ, ահնանգոհ զաւակս, ըսաւ, ա՜խ, որքա՜ն հասարը Լավառէա։

Երկուքն ալ մէկ քանի վայրկեան իրարու փարած մնացին. երիտասարդը դրեթէ բանի բաժնուեցաւ անգլիացիէն ու լալով լալով ուղղուեցաւ դեպի նաւամատոյց։

Ներքի խայթը կը տանջէր Սրբ Մօլլիթոնը, ինչ ըներ Լավառէաի այս արտակարգ զոհողութիւնը փոխարինելու համար։ Զորս միլիոն ժառանգութենէ մը սիրայօժար զրկուելու համար աշխարհի ամէնէն մեծ սիրտը ունենալու էր մարդ և Լավառէա իր վեհանձն առաջարկով կը ցուցնէր թէ ճշմարտապէս բացառիկ դէմք մըն էր ինք։

Նոր Տընի Բոլէն երկու ամսուան առժամանակեայ պիտակէին վիճաբանութեան միջոցին խօսք առնել ուզեց Ռուվիէ յայտարարեց թէ «ինք չի կրնար մասնակցիլ արտաքին քաղաքականութեան և Ալժեզիրասի ժողովին խորհրդակցութեանց վրայ մղուած վիճաբանութեան, իբրեւ արտաքին գործոց նախարար, որովհետեւ ժամանակը խիստ անպատեհ է այդպիսի վիճաբանութեան մը»։ Ռուվիէ յեռոյ յայտարարեց.— «Ժողովին ուրաւորմէն կամ կոչումէն վերջ Երեսփ. ժողովին արամադրութեան առակ եմ։» Տընի Բոլէն իրաւացի համարեցաւ Ռուվիէի յայտարարութիւնը և հարցապնդումը եռ առաւ։

Մ. Ժորէս յեռոյ խօսք առնելով յայտարարեց թէ Երեսփ. Ժողովին մէջ կայ մեծամասնութիւն մը ընկերվարականներու դէմ, բայց կառավարութիւնը մեծամասնութիւն չունի։ Դանլիսը իրեն համար որոշ յայտագիր մը չունի ինչպէս ունէին Վալեք-Ռուսոյի և Քոնպի դասիճները։ Եկեղեցիին և Պետութեան բաժանման խնդրոյն մէջ Ռուվիէի բռնած ընթացքը թերեւս ապահովեց այդ մեծ բարեկարգութեան յաջողութիւնը, բայց տակիս միայն չի բաւեր վարչապետին վարիը բարձր պահելու համար։ Երեսփ. Ժողովը կ'ուզէ դանիլ մը որոշ քաղաքականութեամբ և որոշ յայտագրով։

Ժորէս դարձաւ արտաքին քաղաքականութեան և ցաւ յայտնեց որ միշտ ձգձգում կը պահանջուի արտաքին աշխարհավարութեան հարցապնդումներուն համար։ Նախարարութիւնը չի կրնար արտաքին քաղաքականութեան վրայ խօսիլ։ Երբ մահմեդութեան մէջ կ'ինանք և յայտարարութիւններ կը պահանջենք, ասանք կը ղրցուին մեզի։ Վերջապէս ե՞րբ պիտի պատասխանուի մեզի, քանի որ իրրեւ ներկայացուցիչ Ֆրանսայի իրաւունք ունինք այդ յայտարարութիւնները լսելու նախարարութենէն։ Ժորէս քննադատեց ֆրանսական մամլոյն ընթացքը Մարոքեան խնդրոյն մէջ։

Վարչապետ Ռուվիէ (ընդմիջելով). —Մ. Ժորէս ինք ալ խմբագիր է և գիտէ թէ մամլոյի մէջ ի՛նչ դեր կը կատարէ։ Բայց արտաքնամանի մէջ ա՛ինպէս կարծուելու չէ թէ բարիզի բոլոր թերթերը առ հասարակ կառավարութեան խորհուրդը կը ցուցանեն։

Ժորէս (չարունակելով).— Ամբողջ աշխարհ պէտք է գիտնայ թէ Ֆրանսա

Երիտասարդը սակայն հեռացած էր անգլիացիին քովէն որ կիսամեռ վիճակի մէջ սենեակին մէկ անկիւնը ինկած՝ գինովի նման չէր կրնար տեղէն չարժիլ։ Շարունակ Լավառէաը իր մատդրութենէն ետ կենալ կը խորհէր, և իրեն այնպէս կը թուէր որ անիկայ քովն է դեռ։ Ցուզումին տատակութենէն չուարած,

— Լավառէ՛ա, Սրման Լավառէ՛ա, սիրելի զաւակս, գոչեց մէկ քանի անգամ, և տեսնելով որ պատասխանող չկայ, գերմարդկային ճիգերով սթափեցաւ Թմրութենէն ու երբ չորս կողմը գննեց, տեսաւ որ չատանց հեռացած էր երիտասարդը։

— Աւա՜ղ, հեծեց, Լավառէա չորս միլիոն կորսնցուց, իսկ ես թէ Օռէթը և թէ Լավառէաը կորսնցուցի։

Քառորդի մը չափ չուարած ու այլայլած մնաց ծերունին և ոչ մէկ բանի վրայ մտածելով։ Միտքը ցրուած էր քաղաքական։

(Շարունակելի)

Գրքերու Ուղեցոյց

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ

ՔՈՒԱՍՈՒՆ ՓԱՐԱՅՈՎ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Լ. Ս.

ՄԱՏԻԼ

Աւաղակներուն նամակը զոր բարձրաձայն կը կարդար Լավառէա՝ խոր ապաւորութիւն ըրաւ երկուքին ալ վրայ. ալ ամէն բան կախուած կը մնար աւաղակներու կամքէն, որոնք եթէ անհաղիւ քսալ մը առնէին, Միս Օռէթի կեանքը կրնար զոհուիլ վայրկենաբար։

կան դիրքին վերածուիլ Մարօքի մէջ։ (Ռոսրնդոս ծափեր բոլոր ճեսարանեներեն, բաց ի ծայրագոյն ձախակողմէն)։ Այո՛, սեղանաւորական շահեր են դրօս կը պայպանենք Մարօքի մէջ, բոլոր ծովերուն վրայ և ամբողջ աշխարհի մէջ։ Այո՛, պարտաւոր ենք պայպանել եւրոպական շահերը, որովհետև անոնք ֆրանսական շահեր են։ (Ռոսրնդոս ծափեր ազգեղողմէն եւ կեդրոնէն)։

Տէրի Քոյէն Ժօռէսի դէմ դարձաւ և բաւ.— Ընկերվարականներուն քաղաքականութիւնը անդիրեան է Ֆաշոտայի ժամանակ հիմակ ալ գերմանական է Մարօքի մէջ։

Ազգայնական Պէրթելա.— Երբե՛ք ֆրանսական չէ։

Տէրի Քոյէն (շարունակելով.— Բայց խնդիր է թէ կառավարութեան ընթացքը գանացուցէ Ֆ՝ թէ ոչ։ Ժողովը առաջ բերող երկար քանակցութիւններէն վերջ կառավարութեան քաղաքականութիւնը օրոշ արդիւնք մը չունեցաւ։ Ժողովի դացինք առանց խնդիրը նախապէս օրոշելու։ Հիմա կը գտնուինք 1830ի կացութեան մէջ, բայց այն տարեն գոնէ Թալէյրանի շնորհիւ գործին մէջէն ելունք առանց պատերազմի և մեր պատուովը։ Պէտք է բաղդել Ժօռէսի խօսքերուն դէմ, բայց նաև կառավարութեան երկդիմի ընթացքին դէմ։ (Մտիներ աջակողմէն։)

Վարչապետ Ռուվիէ.— Այդպիսի լեզու մը յարմար չէ բնաւ կառավարութիւնը զրոյցներու ներկայ բանակցութեանց մէջ։

Տէրի Քոյէն.— Աւելի հասատուն ընթացքով կառավարութիւնը լաւագոյն արդիւնք պիտի կրնար ձեռք բերել։

Առով վերջացաւ վիճաբանութիւնը արտաքին քաղաքականութեան վրայ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿ ՎԻՆՊՕՆԹԻՎԷՆՍԹԱ ՄԱՐԹԻԶԻՆ ՀԵՏ

Ալժեզիրասի Նայէ Ֆրայէ Բէռնէթ Թղթակիցը հետեւեալը կը հեռագրէ.— Պատիւ ունեցայ ընդունուելու Վինքօնթի-Վէնսթա մարքիզին կողմէ։ Այսպիսի այցելութիւն մը մինչեւ հիմա մերժուած էր ինծի։ Մարքիզը հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրաւ.— Նկատի առնուելիք խնդիրները չատ մեծ կարեւորութիւն ունին, բայց ոչ միւնոյն չահեկանութիւնը բոլոր պատուիրակներուն համար։ Շատ մը պատուիրակներէն անատրեր կը գտնուին ցարդ երկրորդական խնդիրներուն համար։ Սակայն ատիկանութեան և Պանքայի խնդիրները միջազգային նշանակութիւն ունին, հետեւաբար ամենուն ալ վճռին արժանի են քաղաքական և անտեսական մեծ ուսելի տեսակէտներով։ Առաջին կը ծագին սկզբունքի հակառակութիւններ, զորս բանալը կասկածելի է։ Մինչեւ հիմա բաւն չահեցից սերութիւնները անոգոց են, և կը յամառին իրենց տեսակէտներուն վրայ։ Ներկայ կացութեան դժուարութիւնն է հաւատարեցնել տիրող հակառակութիւնները։

—Երկու խնդիրներէն ո՞րը աւելի դժուարաչարժ կը գտնէք, Վեսմ. Տէ՛ր։

—Իմ անձնական կարծիքովս, Ֆրանսայի պահանջումները կ'արդարանան, նկատի առնելով անոր դիրքը Մարօքի մէջ, և անոր տեսմանակցութիւնը։ Գերմանիա իր պահանջումները կը հիմնէ Մարօքի տպագրային և միջազգային վաճառականութեան զարգացման վրայ։ Երկու տեսակէտներն ալ իրենց մասնաւոր արամաբանութիւնը ունին, և այս պատճառաւ մանաւանդ կը դժուարանայ խնդիրներուն լուծումը։ Պարզ խօսելով հիմա կացութիւնը սա է.— Եթէ սատիկանութեան և պանքային խնդիրներուն վրայ համաձայնութիւն մը կարելի չըլլայ գոյացնել։ Ժողովը պիտի վերջանայ։ Մինչդարձութեան դեր տանձնող չկայ, մենք հասեկած ենք Մարօքի մէջ մեր եւրոպական և առեւտրական շահերը պաշտպանելու որ տեսակէտին ալ յարինք։ Ես պիտի աշխատիմ այս նպատակին անձուկ տեսանելին մէջ։

—Կարելի՞ է նաև Ժողովին նպաստաւոր ելքին սպասել։

Մարքիզը պահ մը մտածելէ վերջ պատասխանեց բայց խուսափողական ձեւով.— Խորհրդակցութիւնք հանդարտ կը շարունակուին։ Մինչեւ այսօր (Փետր. 23) հակառակութիւնները հարթուած չեն։ Եթէ Ալժեզիրասի Ժողովը ապարդիւն մնայ, խաղաղութիւնը պիտի չվտանգուի։ Սակայն միջազգային դիրքերուն ընդհանուր անվստահութիւն պիտի ներշնչէ։

*** Գերլիճեր Թագպարի բարիզեան Թղթակիցը հետեւեալը կը հեռագրէ.— Պատն Քուռոել Գերլիճի մէջ իր տեսակցութիւններուն վրայ խիստ գոհացուցիչ բարատարութիւններ տուեր է։ Կայսեր հետ իր հանդիպումներուն միջոցին քաղաքականութեան խօսք չէ եղեր, բայց Գիւլով իշխանին հետ մարօքեան խնդրոյն վրայ խօսեր է։ Թէեւ վերջնական բան մը չըսեր, բայց Գերլիճի մէջ այն տպաւորութեան տակ գտնուեր է թէ համաձայնութիւն մը բոլորովին անկարելի չէ։

*** Քեօլնիշէ Զայթունկն կը յայտարարէ թէ պանքայի խնդրոյն վրայ բանակցութեանց մինչեւ հիմակուան ընթացքը միաբանութեան ամէն յոյս անհետ չըներ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿԻՆ ՃԱՐՏԱՐ ՄԷԿ ՀՆԱՐՔԸ
ԱԼԺԵԶԻՐԱՍԻ ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

Եչ. օրուան նստին մէջ Անգլիա բացարձակապէս և հրապարակաւ յայտնեց իր կողմնակցութիւնը Ֆրանսայի համար։

Պատուիրակներուն մեծագոյն մասը երբ լուութիւն կը պահէին Պոնքայի խնդրոյն վիճելի եկեղեցուն վրայ, անգլիացի պատուիրակ Սրբ Ա. Նիքոլսոն առաջ ելնելով յայտարարեց թէ կառավարութիւնը համամիտ է Ֆրանսայի պատուիրակ Մ. Ռուվուալի պահանջումներուն։

Անգլիացի պատուիրակին մէկ ճարտար հնարքն էր այս, տատգելու կամ, աւելի, գաղափար մը կազմելու համար թէ Ժողովին մէջ որոնք բացայայտորէն Ֆրանսայի կողմը պիտի բռնեն։

Վերոյիշեալ յայտարարութիւնը ընելէ վերջ, Նիքոլսոն նստաւ։

Անմիջապէս իրմէ ետք առաջ ելաւ ամերիկացի պատուիրակ Մր. Հուայթ, և յայտարարեց թէ համամիտ է Մ. Ռուվուալի պահանջումներուն և կը ձայնակցի իր անգլիացի պաշտօնակցին։

Առով չվերջացաւ Նիքոլսընի դիւանագիտական ազդմագիտութեան հետեւանքը։

Ամերիկացի պատուիրակին նստելէն վերջ, առաջ ելաւ Ժողովին նախագահ և միանգամայն սպանիացի պատուիրակ Ալմոսավար դուքը և յայտարարեց թէ ըստ ամենայնի համամիտ է Մ. Ռուվուալի պահանջումներուն, և կը ձայնակցի իր անգլիացի և ամերիկացի պաշտօնակիցներուն։

Նիքոլսընի յայտարարութիւնը կատարեալ եղաւ։ Նիստը պարզ կարծիքներու փոխանակութեան համար միայն կ'ըլլար նոյն օրը, և քուէարկութիւնը ուրիշ օր պիտի ըլլար։ Անգլիացի պատուիրակը այս վաղամեայ ընթացքովը Թերեւս ուղեց ազդեցութիւն մը ալ բանեցնել միւս պատուիրակներուն վրայ։

Անգլիոյ, Միացեալ Նահանգաց և Սպանիոյ պատուիրակներուն այս բացայայտ արամադրութիւններէն վերջ նիստը վերջացաւ, միջադէպին ազդած խոր տպաւորութեան տակ։ Գերման պատուիրակները անտարբեր արամադրութիւններ ցոյց կուտային Ժողովէն դուրս եկած ժամանակ։

Այդէն Ժողովին մէջ Մ. Ռուվուալ և Թաքենպաս կոմս բաւական տաքն տուին իրարու քաղաքավար բայց կրքոտ լեզուով։

ԴԱՌՆՈՒԹԻՒՆԸ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Բրի Ժուռնալի Ալժեզիրասի Թղթակիցը փառաւոր գովեստ մը կը կարդայ այն աշակերութեան՝ զոր Ֆրանսա կ'ընդունի Անգլիայէն իր դասին մէջ։ Ըսելէ վերջ թէ գերման պատուիրակները իրենք ալ հասկցած են թէ իրենց կառավարութեան բռնած ընթացքը ի՛նչ դէշ պատասխանութիւն ըրած է պատուիրակներուն վրայ, հետեւեալ նշանակալից տեղեկութիւնը կուտայ.—

«Անգլիական պատուիրակներէն մին հետեւեալ դիտողութիւնը ըրաւ Բասվիլի.— «Սիրելի պարոնայիկներ, ձեր կառավարութիւնը խնայելու էր մեզի այս երկար համբարդութիւնը մինչեւ Ալժեզիրաս, քանի որ միաքը դրած չէր նկատի առնել Ֆրանսական առաջարկութիւնները, որոնք ամիսներ առաջ արդէն ծանօթ էին Գերմանիոյ, և որոնք բանավարութենէ և արամարանութենէ ներշնչուած են։ Այս կերպով պիտի ազատուէինք աւելորդ յոգնութենէ և ժամանակի մեծ կորուստէ»։ Բասվիլ պարտաւորեցաւ կրկնել այս յարգանքը, և իրեկունը Քրիսթինա Օթելին մէջ բոլոր պատուիրակներն ալ այս իմաստով խօսքեր փոխանակեցին մէջերնին։»

Թղթակիցը շարունակելով կ'ըսէ թէ Ֆրանսացիք ո՛րքան իրաւունք ունին ուրախ ըլլալու Սրբ Ա. Նիքոլսընի և իր ալիսատակիցներուն ցոյց տուած յոյժ բարեկամական ընթացքին վրայ։ Ամբողջ բանակցութեանց միջոցին անգլիացի լիազօրը շարունակ չփման մէջ ալ էր Մ. Ռուվուալի հետ։

«Իր ներկայացուցած կառավարութեան բոլոր կարողութիւնը և հեղինակութիւնը Ֆրանսական դատին ծառայութեան տակ դրած է։ Անձնապէս կրցանք գնահատել Անգլիոյ հետ մեր բարեկամութեան արժէքը և տիրոջիր մտերմութենէն մեր քաղած օգուտները։»

Կացութեան ծանրութեան վրայ յոդուածներ կը բաղմանան բարիզեան մամլոյն մէջ։ Բլէմանսօ Օռօրի մէջ կ'ըսէ թէ Մ. Տելքասէի բարեկամները կ'ուրանան հիմա Մ. Ռուվիէի դէմ, և Մ. Տելքասէի հակառակորդները պարտաւորուած են հիմա խոստովանիլ թէ Գերմանիոյ բռնած դիրքը բոլորովին վեր է վայր ըրաւ իրենց հաշիւները։ Ճշմարտութիւնը ա՛յն է թէ Գերմանիա մեր արտաքին գործոց պաշտօնէութիւնը խարեց պարզապէս։ Գերմանիոյ միտ նպատակն է կուտան մը ձեռք բերել Մարօքի մէջ Ալշանատակների վրայ նստանգիստ մը ունենալու նպատակաւ, և ի հարկին ռազմագիտական դիրք մը Ֆրանսայի դէմ, և Ֆրանսայի նստատեղը պիտի ըլլայ կրծքին չափ գոռել ճամբան անոր առջեւ։ Այս տեսակէտն նայելով՝ Ալժեզիրասի Ժողովը առաջին, կամ, Թերեւս, երկրորդ տեսարանն է առաջի մը, որուն տեւողութիւնը կարելի չէ գուշակել։ Դիւանագէտները իրենց տեղերը պիտի քաշուին. իրենց եռեւը թաղելով ողբալի կացութիւն մը։

Ժօռէս հետեւեալը կը գրէ.—«Անմիջական պատերազմ պիտի չըլլայ, բայց ձգտումի և անասելի անհանգստութեան ա՛յնպիսի վիճակ մը՝ որմէ պատերազմ երնայ ծագիլ ամենաթեւ միջադեպով մը։ Ֆրանսա և Գերմանիա անվստահութեամբ և քինախնդրութեամբ պիտի ազդուին։ Երկու կառավարութիւններշ ազդեցութեան պայքար մը պիտի մղեն Ֆասի և Թանջերի մէջ, և Անգլիա Թերեւս նպատաւորուի իր անեսական փառատրութեան մէջ Ֆրանքեւգերման մրցակցութենէն։ Երբեք պատերազմի պատանդիքը ա՛յսքան մօտալուտ չէր եղած Ֆրանսայի և Գերմանիոյ մէջեւ։»

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱԾԽԱՑԻՆ ԿԱՑԱՆՆԵՐԸ.— Երկու նոր ածխային կայաններ պիտի հաստատուին Լաս Բալմասի առվեւ և Լա Բլոթայի բերանը։ Արդէն Գերմանիա ածխային կայաններ ունի Ալժէր, Մարսիլիոյ, Նարբոնի, Ճենովայի և Բարթ-Սաիթի մէջ։ Գերման Թերթերը կը յայտարարեն թէ պէտք է աւելցնել այս կայանները՝ որպէսզի Մեծն Բրիտանիա ածուխի վաճառականութիւնը մենաշնորհ չընէ իրեն։

ՆՄԱՆԸ ՉՑԵՍՆՈՒԱԾ ՇԵՆԻ ՄԸ.—Նիս Երգի հանրօգուտ չինութեանց պաշտօնարանը ծրագրեր կ'ուսումնասիրէ ահաւոր մեծութեամբ և բարձրութեամբ պաշտօնարան մը կանգնելու, որ պիտի գերազանցէ Ամերիկայի մէջ գտնուած բոլոր նոյն օրինակ բարձր շէնքերը։ 40 յարկ պիտի ունենայ, իւրաքանչիւր յարկ իրարմէ 15 ոտք բարձր, որով շէնքին ամբողջ բարձրութիւնը 600 ոտք պիտի ըլլայ։ Ըստ ասվորութեան պղպջակ պիտի չինուի. և հրդեհէ զերծ նիւթերով։ 300,000 անգլ. ոսկի ծախք հաշուուած է։ Լոնտոնի Թրաֆալկար հրապարակին մէջ Նէլսընի յիշատակարանը 176 ոտք միայն բարձր է. և Ս. Պօղոսի Մայր եկեղեցին ալ 400 ոտք։

ԿԵՂԾՈՒԱԾ ՃԱՇ ՄԸ.— Ցոյց տալու համար թէ որդի գիտութիւնը ի՛նչ կատարելութեամբ կրնայ արտադրել գինիներու, համեմներու, ապուներու, անուշեղէններու, ըմպելիքներու և ուգեւիցներու կեղծերը, Բրոֆ. Թոմաս Սթիլմէն հետաքրքրաշարժ ճաշ մը տուաւ անցեալ օր Նիս Տորքի Լէմա՛ռ Բլիւսին մէջ, որ Լոնտոնի կէրրիք Բլիւսին կը համապատասխանէ։ Բազմաթիւ էին ներկաները։ Ճաշատարին մէջ կանգնուած քիմիական ալիսատանոցի մը օգնութեամբ Բրոֆ. Սթիլմէն յաջողեցաւ նմանցնել չատ մը ուտելիքներ և ըմպելիքներ։ Փորձերը կատարեալ ընելու համար, բան ուտեստեղէններ և բան ըմպելիքներ ալ հրամայեցան, և ներկաներէն քանի մը հոգի միայն կրցան որոշել իրականը արուեստականէն։ Բնականաբար բրոֆէսորը չէր կրնար իր քիմիական միջոցներով բաղը վառեակի փոխանցել կամ սառեցնել տարակի, բայց այս պարագային դա, միւս կերակուրներուն քիմիական կեղծարարութիւնը յոյժ յաջողեցաւ։

ԳԵՐՄԱՆ ԿԱՑՍԵՐ ԶԲՕՍԱՆԱՒԸ.— «Հօէնձօլըրն» կայսերական զբօսանաւը հիւանդարան պիտի վերածուի հիւանդ նաւաղներուն համար, որովհետեւ անկարելի եղած է կայսեր գրծանութեան անհրաժեշտ փոփոխութիւնները ընել անոր վրայ, և մինչեւ որ կայսեր համար նոր զբօսանաւ մը չինուի, Ն. Վեհափառութիւն պիտի գործածէ Համպուրգ-Ամերիկա ընկերութեան Համպուրկ չոգենաւը, որ այս տարեմուտ հարկ եղած փոփոխութիւնները պիտի կրէ։ «Հօէնձօլըրն» շատ հին նաւ մը չէ, 1892ին շինուած է, 4000 թոն տարողութեամբ և մեծութեան կողմէ փոքր է Անգլիոյ թագաւորին «Վիքթորիա-Ալպերթ» զբօսանաւէն։ Կայսեր արամադրութեան տակ դրուած «Համպուրգ»ը 10,600 թոնս տարողութիւն ունի, վեց տարի առաջ շինուեցաւ Շեթէթիի մէջ։ Կայսրը իր ամառնային պտոյտը այս չոգենաւով պիտի ընէ։

ՄԻՐՈՒԱՏՈՆ ԵՒ ԷՏՈՒԱՐՏ Է.—Գ.ի թուով կը հեռագրեն Թօքիոյէ.— Այսօր Քոնոթի Արթը իշխանը, իրեւ մասնաւոր պատուիրակ Էտուարտ է. Թագաւորին, կայսերական պալատ գընաց Մնրակապի պատանդանին կարգը յանձնելու Միքասային։ Այս հանդիսաւոր արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Արեւելքի և Արեւմուտքի պետական չքեղ ծիսարանէն խառնուրդի մը մէջ։ Արթը իշխան իր հետեւորդներով պալատ գնաց, անցնելով հին պարիսպներուն արեւելեան դուռնէն, ուր դիմաւորեցին զինքը բարձրատիճան պաշտօնատարներ, որոնք ընդունելութեան սրահը առաջնորդեցին Անգլիոյ թագաւորին պատուիրակը։ Կէսօրէն մէկուկէս ժամ առաջ գահոյից սրահը մտան ճաշարանի բարձրատիճան պաշտօնատարները, Օեամա, Եամակաթա և Նօեամարէչները, ուրիշ մեծ զօրավարներու հետ, ծովակալ Թոկօ, նախարարները, և չարունեցան գահուն ճախակողմը, մինչ դիմացը կեցած էին անգլիական դեսպանը և դեսպանուհին, և նաւային ու զինուորական կցորդները։ Ցեռայ ներս մտաւ Ն. Վեհափառութիւն ընկերակցութեամբ փայլուն հետեւորդներու, ինչպէս նաեւ գահաժառանգին և բոլոր կայսերազուն իշխաններուն և իշխանուհիներուն։ Անմիջապէս յառաջացաւ Քոնոթի Արթը իշխանը, արքայական նամակը ձեռքը, և իր հետեւորդներն ալ թափօրով հետեւեալ կարգաւ.— Մր. Մայլզ Լէբոնը՝ կը կրէր Մնրակապի կարգին վաւերաթղթերը, նաւապետ Ուինսէմ՝ գլխանոցը. գընդապետ Տէվիսընը՝ վերարկուն, ծովակալ Սէյմսը՝ ծնրակալը, զօրավար Քէլլի-Քէնեի՝ մանեակը, Լորտ Բրաչէյլ՝ գօտին։ Արթը իշխան ինքն ալ հագած էր Մնրակապի կարգին ամբողջ համազգեստը։ Արդարեւ հիանալի հանդէսի մը էր։ Իշխանը մտածին պէս ողջոյն տուաւ Ն. Վեհափառութեան և յետոյ գահին մօտենալով՝ գրաբեալ ողջունեց։ Ն. Արք. Բարթրութիւնը գահոյքին երկրորդ աստիճանին վրայ կեցած՝ ներկայացուց Անգլիոյ թագաւորին ինքնագիր նամակը, և յետոյ անգլերէն կարճ բանախօսութիւն մը ըրաւ, բացատրելով իր պաշտօնին նշանակը։ Թարգմանի պաշտօնը կը կատարէր Նակոզաքի։

Կայսրը պատասխանեց պատշաճ խօսքերով։ Ցեռայ Ն. Վեհափառութիւն, որ երկայն ներբանով գոչիներ հագած էր և սպիտակ գլխաս, կարգաւ իշխանին ձեռքէն առաւ ծնրակալի կարգին վերոյիշեալ պատուանշանները, և մէկ կողմէն հագաւ զանոնք ամէնքն ալ։

*** Քոնոթի Արթը իշխանը այցելեց Թօքիոյի Միջազգային հոչակաւոր վաճառանոցը, ուր բարձրաս վրայ նստած՝ թէ՛ առաւ ճարտնական արարողութեամբ։ Երկու օրուն պատրիկներ ներկայացուցին իրեն, մին կը ներկայացնէր 17 տարեկան աղջիկ մը, միւսը 7 տարեկան։ Իշխանը պարծանքով առաւ տարաւ զանոնք։

*** Արթը իշխան Բազմամեկնէքի պալատը հրաւիրելով Եամակաթա, Օեամա մարէչալները և ծովակալ Թոկօն իրաքանչիւրին յանձնեց Արժանեաց Պատանանը. հետեւելը ըսելով.—

«Վեհ. Թագաւորը հրամայեց ինծի տալ ձեզի այս Պատանանը։ Ուրախ եմ պատիւ ունենալով իր բաղձանքը կատարելու ձեզի նկատմամբ, որ ա՛յնքան փայլուն քաղաքարծութիւններ ըրիք։ Այս պատանանէն ընդունողներուն թիւը 24ի միայն սահմանափակուած է, որոնք բացառիկ համբաւ մը չունին, և առաջին անգամն է որ անգլիականէն տարբեր հպատակներ կ'ընդունին այսպիսի պատանան մը։»

Մեծահռչակ ճարտնիքը շնորհակալութիւն յայտնեցին, և ուղղակի Միքասային պալատը գացին հաղորդելու, որովհետեւ բոլորովին գաղտնի պահուած էր այս պարագան։

Մարէշալները և ծովակալ Թոկօ շնորհակալութեան հեռագիր ուղղեցին Եուտարտ Թագաւորին։

ԳՈՐԾԵՐԸ ԶԻՆՈՒ ՄԷՋ.— Մանիլայէն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Մինտանաոյի կառավարիչ զօրավար Ուլաս քընոնական պատի եղած է, որովհետեւ ամերիկեան կառավարութիւնը ի մտոյ զօրք պիտի դրկէ Զինասան։ Մանիլայի Զինուորները լաւ տեսեր են թէ օտարներուն դէմ կ'աւելնայ հակառակութիւնը Զինասանի մէջ։ Այս պատճառաւ Փիլիպինեան Զինուորներուն և բուն Զինասանի միջեւ վաճառականութիւնը խիստ սահմանափակուած է։

ՆԻԿԷՐԻԱՑԻ ՄԷՋ ԲՆԻԿՆԵՐՈՒՆ շարժումը.— Անգլիացիք մեծ դժուարութիւններու մատնուած են Նիկէրիայի մէջ։ Բնիկները ոմբակոծեր են Սօքօթօ քաղաքը՝ խիստ վնասներ տալով անգլիացիներուն։ Ցարձակում ըրեր են նաև ֆրանսական պանդոկներուն վրայ։ Հինգ ֆրանսացի սպաներ սպաննուեր են, երկու սպայ ալ գերի բռնուեր են։ Բնիկները Սօքօթոյի մէջ սպաներ են ջոկատ մը հեծեալ հետեւակազօրք և հինգ անգլիացի սպաներ։ Այս կերպով այն կողմերը Անգլիոյ բոլոր ունեցած ուժերը փճացած են։

ԲԱՄՊԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ
ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ, Փետր. 24

Մրա.-Ապր.5.60 բնս. Օգս.—Սեպ.5.67 բ.
Ցյս.-Օգս.5.70 » Հեկ.—Նոյ.5.51 »

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայոց այսօր Տեառնընդառաջի ատին առթիւ կը նախագահէ Ղալաթիոյ եկեղեցիի արարողութիւններուն, ուր Ս. պատարագի արարողութիւնները պիտի երգուին 36 երգեցիկ տղայ մասնակցութեամբ։

ԱՂԹԱՄԱՐԱՑ կաթողիկոսական տեղապահ Տ. Յովսէփ եպս. Պարիսեանի հրանգին համաձայն վարդապետ ձեռնադրած է Կաւց աստապատ միաբաններէն Վարդան սարկաւագը և անուանած է Եղիշէ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ Պապասդ քաղաքին հոգաբարձութեան ատենապետ Մերկերիու էֆ. Դասապան իր հրաժարականին հետ մէկտեղ Պարիսքարան ղրկած է նաև տեղւոյն Ս. Առաքածածնայ եկեղեցիին մատակարարութեան մանրամասն մէկ հաշուեցոյցը —սկսեալ 1904 փետրուար մէկէն մինչեւ 1906 Յունուար 31— ուրկէ կը տեսնուի թէ՝ եկեղեցիին ունեցածը 920 ֆրանքի չափ պարտատու դրամ մը ունի, բոլոր ծախքերը հանելէ վերջ։ Եկեղեցին ունի նաև 7 կտոր անշարժ կալուածներ 12,770 ֆր. արժէքութեամբ, որոնք տարին մօտ 1200—1500 ֆր. հասոյթ մը կը բերեն։ Այս կալուածներէն մէկը որ Թուլլա կը գտնուի և 4000 ֆրանք կ'արժէ, եկեղեցիին կտակուած է հանգուցեալ Ղազար տպա Էսկիճեան։ Պապասդի հոգաբարձութիւնը ստիպեալ եղաւ այս կալուածը նորոգել ուսած և չէնքն ալ բան օրին եկեղեցւոյ անուան փոխանցած է և բոլոր եկեղեցապատկան շէնքերը ևս ապահովագրել ուսած է։ Հոգաբարձութեան ատենապետը իր այս հրաժարագրով կը յայտնէ նաև թէ անցեալ տարի թէեւ ազգ. վարժարանէն մէկ մանկապարեզ մը հատատակելու փափաք մը ունեցած է սակայն նիւթական անբաւականութենէն չէ կրցած գայն ի գլուխ հանել. ուստի խնդրած է Ս. Պարիսքարք Հօրմէն որ իր հրաժարականը ընդունուի և հրանգ տրուի Պապասդի հոգեւոր հովիւ Տ. Աբիսեղամ քահանային նոր հոգաբարձութեան մը ընտրութեան ձեռնարկելու համար։

ՓՕՐՏԷԼԻՈՅԻ (Իզմիր) ազգ. վարժարանին մէջ կիրակի օր տեղի ունեցաւ հանդէսներու հիմնարկութեան տարեդարձը։ Առաւն տեղին մատրան մէջ հանդիսաւոր հոգեհանդեսական պաշտօն կատարուեցաւ վարժարանին հիմնադրին Աւետիս էֆ. Աւետիքեանի ննջեցեալներուն համար որոնց անունները նուիրուած է յիշեալ հանդէսութիւնը։ Պատարագէն ետք սկսաւ հանդէսը դպրոցին շէնքին մէջ, ի ներկայութեան բազմաթիւ բազմութեան մը։ Վարժարանին ատենը երգեր ու ճառեր խօսեցան, գովելով իրենց հիմնադիր-բարերար Աւետիքեան էֆ.ն. որ այդ աղքատիկ գիւղը օժտած էր վարժարանով մը։ Ցեռայ տեղին հոգեւոր հովիւը Տ. Ցուսիկ քահանայ Մանիկեան քանի մը խօսքով ու պատգամներով մը փակեց հանդէսը, որու ներկայ էր նաեւ Իզմիրի Ուսումն. Խորհուրդը։

ԳՈՒՐՏ-ԳԵԼԼԻՆԻ ԿՆՃՈՒՈՅ ՊՍԱԿԸ.— Կէլվէ-Գուրապէլէնէն հետեւեալը կը գրեն մեզի, որ բոլորովին տարբեր կերպով կը պատմէ ծանօթ պսակի խնդիրը — կարծեմ անցեալ տարի էր, կրկին ամուսնացած կարծուած ազգն ինոզքը կ'ուզէն բռնի ամուսնացնել իրենց ազան, անոր մէկ չափած աղջկան հետ։ Շատ կ'ընդդիմանայ ազան, բայց օգուտ չունենար։ Պակիչ քահանան կը բերեն։ Տղան ինոզքին սպառնալիքներէն վախնալով ակամայ կը կենայ քահանային առջեւ և ձեռնադրութեան միջոցին, դարձեալ կը հակառակի։ Այս անգամ քահանան է գործողը։ Զեռքին խաչովը ազան ձեռքերուն կը զարնէ և ազան նորէն կը խանարհի քահանային հրամանին և սպառնալիքին առջեւ. այս անգամ ալ թաշկինակով մը բռնելով իր չափած աղջկան ձեռքը։ Լաւութիւն նայելով՝ ազան կանխաւ ուրիշ աղջկան մը նշանուած է եղեր։ Ցեռայ իր ինոզքը, նշանածին ինոզքը հետ կը թշնամանան և կ'ուզեն որ իրենց ազան լաւ սիրած աղջիկը։ Տղան կը հակառակի ինոզքին՝ այս կարգադրութեան, և առիթ առաջ կուգայ բռնի պսակ մը։ Տղան բնաւ չի ճանչնար իր չափածը իրրեւ կին, և միջոցներ կ'որոնէ իր նախկին նշանածին հետ ամուսնանալու համար։ Ակնարկուած քահանային կը գիմէ. դրամ կը խոստանայ, բայց քահանան կը մերժէ։ Օր մը ալ քահանան ուրիշ պսակ մը ըրած ատենը, մէկալ ազան իր նշանածը առնելով հարսնեւանը կ'երթայ, քահանան ապարդիւնները ըրած ատենը, իրենք ալ գաղտնի, հարսն ու փեսան օրհնելով ուզելով, բայց քահանան իմանալով դուրս կը վազեմ զանոնք։ Ակնարկուած քահանան եկեղեցւոյ օրէնքներուն հակառակ գործող չեղլլը ամէն Գուրպէլէնցի անհաւատ տեղեակ են։

ԻԶՄԻՐԻ մեր Թղթակիցը կը գրէ.— Զորեքշաբթի գիշեր փայլուն յաջողութեամբ մը տեղի ունեցաւ Ազգ. երկսեռ որբանոցներու ի նպաստ սարքուած պարահանդէսը։ Ս. Հռիփսիմեանցի սրահները ժամադրավայրը եղած էր քաղաքիս բարձր դասակարգին։ Որբանոցներու խնամակալութեան կողմէ ջանք չէր խնայուած երեկոյին յաջողութեան և արդիւնաւորման համար։ Ժամը 9ին պարահանդէսը սկսաւ Համբիկ Մաւլվ, զոր ներկայք ունկընդրեցին յաջողակ։ Ապա սկսան պարերը մեծ ոգեւորութեամբ և տեւեցին մինչեւ առաւօտեան մօտ։ Հրաւիրեալներու արամադրելի եղած էր ճոխ շքասեղան մը։ Հասոյթը կ'ենթադրուի շուրջ 120 ոսկի, ինչ որ գոհունակութեան արժանի է։ կը լսենք թէ Ազգասանմին ալ կը պատրաստուի իր տարեկան երեկոյթը տալ, որ միանգամայն վերջանքը պիտի ըլլայ երեկոյթներու այս շաբաթի։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ.— Հանգուցեալ այրի տիկին Տիրուհի Ս. Արզրեանի յաղարկութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են.— Գուսմար նախորդ ցուցակի 1620, Տէր և Տիկին Սիմեանեարիմ էֆ. Մանուկեան և զաւակունք 324, Եղբարք Կիւլպենկեան 324. Գրիգոր էֆ. Եվրենեան 216, Զարեհ էֆ. Խրլանեանեան 216, Տօքթ. Միհրան էֆ. Զարդարեան 118, Ց. Գաղպակեան և Ընկ. 108, Գասարճեան և Ընկ. 108, Եղբարք Իրբանեան 108. Տէր և Տիկ. Բարսեղ Թէքէեան 108, Տօքթ. Գաբրիել էֆ. Նահապետեան 54, Այրի Տիկին Եվսեաբիթ Թէքէեան և զաւակունք 324, Ց. Մ. Սթամբուլեան եղբարք 216, Ցակոբ էֆ. Ցոիբրեան 108, Մկրտիչ Գասմանեան 108, Տէր և Տիկին Սարգիս Դ. Կիւմչեան 108։ Ընդհ. գումար 4158 ղրշ.։

ԳՈՑԱՑԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ խնդրոյն առթիւ Մեհմուայի և Թերթիս մէջ տեղի ունեցած գրութեանց կարգին Տ. Սահակ հայր կրօնական ինչ ինչ բացատրութիւններ գործածած էր, զորս ինչպէս բնականաբար մեր ձեռնհասութենէն վեր էր, քանի որ խնդիրը զուտ կրօնական էր և երկու կրօնականներ էին որ կը գրէին, հետեւաբար խմբագրութիւնս ունէ մասնակցութիւն ունեցած չկրնար ըլլալ թեր ու դէմ կրօնական գրուածներուն մէջ։

ԲԵՐԱՑԷՆ Տիկին մը 20 դրուշ ղրկած է մեզ ծանօթ արուեստագէտ Զափրատ էֆ.ի և անոր կարօտ ընտանիքին յանձնելու համար։

ՊԱՏՐ. ՓՈԽԱՆՈՐԴ Տ. Գաբրիել Սրբազանի կողմէ կիրակի օր Սամաթիոյ Խորհրդարանին մէջ ներուստ ընդունուեցաւ Տ.Արգար քահանայի, Աւագերէց Տ.Հօր և Թաղ. Խորհրդոյ խնդրանաց վրայ։

ԲԻԻՐԱԿՆ

Հրատարակուեցաւ Գ. Թիւը հետեւեալ պարունակութեամբ.

Զուգակցիր երկու վանառական ճեռու.

«Գասարլը»ին պատմութիւնը եւ օգնութեան եղանակները.— Սիճեք Ֆիճիճ

Ամերիկացի մարմաջ եւ Գասարլի վանառական ճեռունեն ճեռունեն

Անգլիոյ Պանճաճ ինչո՞ւ կը բարձրացնի գեղչի սակը.

Հարստութեան գիտութիւնը

Առեւտր. Իրաւաբանութիւն.— Ո՞ր գործերը առեւտրական կը ճեռաւնին

Առեւտրական հաշիւներ

Գերմանական առեւտրական լեզու.— Զորս դաս

Առեւտրական նամակներ

Առեւտրական հաշուակալութիւն.— Հաշիւնի դերը

Լանիվեռ տիմի հոյանական

Առեւտրական լուրեր

Կը ծախսի բոլոր լրագրավաճառներուն և Պոլսոյ ու Բերայի ծխավաճառներուն քով, 40 փարայի։

ՄԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀԱՃԻ ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՖ. ՊԼԷՆԼԻԵՐԵԱՆ (Կէլվէ).— Ձեր բաժնեգիրը ստացած ենք մինչեւ «Մանդուամ»ի 1461 թիւ

Ե. Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆԻ ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՇԱՐԱԿԱՆՆԵՐԸ

Հայ եկեղեցւոյ Շարականներուն վեհմաւութիւնը բացայայտ է արդէն, Մեծ Պահքի այս օրերուն մանաւանդ՝ կարելի չէ երևակայել քրիստոնեայ մը որ փափաք չզգայ, հոգեկան կարօտը լուցնելու, Արեւագալներով և ուրիշ Շարականներու ընթերցուածներով։ Երանելի Տ. Անդրեասեան խնամուած աշխարհաբարի մը վերածած է Շարականները, երկու հատորի մէջ ամփոփելով իր աշխատասիրութիւնը. Ա. հատորին գինն է 2½, Բ. հատորին գինը 5, երկու հատորը մէկէն 7½ ղրշ. տրամադրմանի համար 2 ֆր., գաւառներու համար 9 ղրշ.։ Կը ծախսուի Մանզումեի Խմբագրատունը։

ԿԱՐԵՒՈՐ ՎՐԻՊԱԿ

Մեծ... բանաստեղծ և անզուգական գրագէտ Արա. Յարութիւնեանի կ'ազդարարուի որ քիչ մը հոգ տանի իր հայրէն քերականութեան, և օրքան այժ կուտայ իր զուտաբան վայրերանութիւններուն, Նոյնքան ալ այժ տայ իր... լաթիներէնին։ Եթէ քսս նախադրութիւնը կ'ուզէ գործածել, պէտք է Տրակոնի հետ գործածէ զայն, ոչ թէ Գորթիկոնի հետ, և պէտք է ըսէ. — քսս նախորդ բոցիկի մը. ոչ թէ ԸՍՏ ՆԱԽՈՐԴ բՈՑԻԿՈՎ ՄԸ։ Նախ պէտք է Հայերէն սովրի և յետոյ գրէ։ Ապա թէ ոչ՝ կը մնայ իր գրաբարյին-խոզային յուսկութեան մէջ։

ՐԷՍՄԻ

ՆԸՇԱՆ

Համիտիէ Հէնճաղ թիմուր եօլը հէյեթը ֆէնենիէի քեաթիպլերինէն Ա զար էֆէնտիէ աէորտիւնմի բիւթէաէն Մէհէտի նըշանը զիշանը ինան պայրուլմուշ աբը։

ՆԵՐՔԻՆ

ԿԱՑՍ. ՇՆՈՐՀ.—Կայս. Իրաք մը հրամայեց իրենց երկու ամաթշուկին չափ դրամական պարգևներ տալ այն սպանիներուն և զինուորներուն, որոնք Յունուար 25ին Քամանվալի մօտ Սերպ ապստամբները բոլորովին ընկոլինը ընել յաջողեցան։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ տուրքերու վերաքննութեան յանձնաժողովին նախագահ կարգուեցաւ Հաշուակալութեանց Ատեանին անդամներէն Էմին պէյ և անդամ կարգուեցան՝ Քաղաքական Խորհուրդին անդամ Հիւսամեթին ու Զէքի պէյերը։

ՕՍՄ. ՆԱԻԵՐՈՒ նաւապետները և նաւաստիները, որոնք կը ճամբորդեն Կայսրութեան ջուրերուն մէջ, ասիկա եռք, բացի ծովային իշխանութիւններէ արուած թէղեթներէն, ներքին անցագիր մըն ալ պիտի ունենան։

ՇՈՒԷՏԻ Վիլհէլմ իշխանին այցելեց առջի օր Կայս. Արքաղաքապետ Իպրահիմ փաշա։ Իշխանին ի պատիւ, գերման դեսպանը պարահանդէս մը տուաւ երէկ գիշեր։

.·. Իշխանը մասնիր է այս չաբուն մեկնիլ Գալէն։

ԱՂԵՐՍԱԳԻՐՆԵՐԷՆ առնուած չորս զրուշի արձանագրութեան տուրքը պիտի դանձուի նաեւ ընկերութիւններու կողմէ մասուցուած աղերսագիրներուն համար։

ԵԱՆԵՆԱԳԻ նոր կուսակալ Սէյֆուլլան փաշա, չաբաթ օրը իր պաշտօնատեղին ժամանեց։

ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ. — Անչափահս որբերու սասցուածքներուն արձանագրութեան առթիւ թէ՛ եկեղեցական դանձուն և թէ օրբերուն իրաւունքները կատարելագոյն պահպանելու համար կանոնագիր մը պիտի պատրաստուի։

ՇԻՐԲԷԹԻ ընկղմած Իսկիւզար չգենաւակը ծովին տակէն հանելու համար 150 սակի ծախք գնաց։

ԷՏՐՐՆԵԻ վերջին մեծ հրդեհէն այրած թաղերուն վերաշինութեան քարտէսը պատրաստուեցաւ։ Այս թաղերուն տարածութիւնն է 350,000 քառակուսի մէթր։

ՋԲՕՍԱՇՐՋԻԿ.—Գերմանական Մէսկոր չգենաւով երէկ 277 զբօսաշրջիկ եկան Պոլիս։

ԴԱՏԱՍՏԱՆ. — Միթիլիի հեռագրական և թղթատար. նախորդ Տնօրէն Գրիգոր էֆ. Գագամաճան, թղթատարական նախորդ քարտուղար Մուսթաֆա Ֆեխրի էֆ. և հաղորդակցութեանց նախորդ պաշտօնեայ Խալիմ էֆ. քառնդինգ հատ յանձնարարուած նամակներու կորսուելուն պատճառ եղած ըլլալով. դատաստանի ենթարկուեցան։

ՀՐԴԵՀ. — Պոլիս, Շէհր Էմինի թաղը փայտէն ապարանքի մը առկի արճարանէն, առջի գիշեր հրդեհ ծագելով այդ ապարանքը ամբողջովին այրեցաւ։ Հրդեհը սկսած էր՝ արճարանին մէջ կրակարանէն ելած կայծէ մը։

.·. Խարայի մէջ հրդեհ ծագելով այրեցաւ տեղւոյն յունաց աղջկանց վարժարանը։ Մեծապէս վնասուեցան նաեւ եկեղեցին, առաջնորդարանը և ուրիշներ։

ՏՂԵԿԻ ՄԸ ՈՌԻՍԱԿԱՆԸ. — Գաբրդիզի մէջ ոսիկանները անցած օր ձերբակալեցին բաւական ուաքով և հին հագուստներով տասը տարու տղեկ մը, որ պահականոցին մէջ պատմեց իր ոդիսականը. — Անունը Միխալ էր և զուտակը Գրուսայի մէջ հացագործ Անտոթոսի։ Քանի մը օր առաջ, հօրը ասունէն դուրս ելաւ և ուղղուեցաւ դէպի Պրուսայի կայսրանը։ Հոն տեսնելով որ կառխուսմբը մեկնելու վրայ է, փափաք մը զգաց ճամբորդելու։ Բեռնարարձ վագոնի մը մէջ սպրդեցաւ, կծկուեցաւ անկիւն մը և հասաւ Մուսանիա։ Ճամբորդութենէն հաճոյք զգաց և ուզեց նաեւ տեսնել Պոլիսը։ Նաւամատոյցին առջեւ չգենաւը կը սուլէր։ Բազմութեան մէջէն կամացուկ մը ներս սպրդեցաւ և գնաց առաջակողմը։ Այսպէս, եկաւ ցամաք ելաւ Ղալաթիոյ քարափը։ Տեսարանը հաճոյալի էր։ Ժամանակ մը պատեցաւ ծովեզերքը, քարափին վրայ խաղաց սամրակներու հետ և յետոյ սկսաւ թափառիլ Ղալաթիոյ և Բերայի փողոցները, քանի մը օր ալ շարունակեց իր պտոյտները, պտտելով բաց օդին և պատառ մը հացով, զոր քանի մը հացագործներ կուտային, երբ կ'երթար կ'աղաչէր անոնց։ Քաղաքին այդ կողմը բաւական տեսած ըլլալով, ուզեց նաև տեսնել արուարձանները։ Կամուրջ իջաւ և պատահմամբ մաս չգենաւ մը որ Գաբրդիզ բերաւ զինքը։ Ժամեր ամբողջ պտտեցաւ և գիշերը հոն պիտի անցնէր, հեռեւեալ օրը Վոփոր երթալու համար, երբ ոսիկանները տեսնելով իր վախկոտ ընթացքը և հին լաթերը, և կասկածելով թէ փոքր գողութիւն մը պիտի ընէ, ձերբակալեցին։ Այս արիածախնդիր տղեկը Սկիւտարի կառավարչատունը ղրկուեցաւ, վերադարձուելու համար Պրուսա։

ԱՐԿԱԾ. — Բերա, Շեհակ ճամբայ, Սամաթիայի Ոսկան տղա Քրամուէլի մը կողմէ գեսին տապալեցաւ և ալ ձեռքը դատակէն ելաւ։

ՀԷՅՊԷԼԻ կղզիին մէջ, Ծովային բարձրագոյն վարժարանին կալուածներէն ծովեզերեայ և օդասուն պանդոկին վարձակալութեան պայմանագիրը ստորագրած է և նորէն վարձու պիտի տրուի, իր կահ կարասիներով։ Աճուրդ պիտի կատարուի այս առթիւ, և վերջնական յանձնումը պիտի ըլլայ Փետրվար 28ին, կէս օրին։ Դիմել, չորեքշաբթի և կիրակի օրերը Հէյպէլի, ուշնալ վարժարանին վարչութեան։ 1—8

ՕՐՈՒԱՆ ԳԻՐՔԸ

Կրօնաւոր հատարկութեան կը յանձնենք Գիտակի Մատածուքիւմ Տօճական Ծրեռու Հայ. Ս. Եկեղեցւոյ խիստ չահեկան և օգտաշատ գրքոյկը, որ արժանի է ընթերցման, մանաւորապէս ներկայ Մեծ-Պահքի օրերուն։ Կը գտնուի բոլոր գրավաճառներու քով։ Կեդրոնատեղին է Մահմուտ-Փաշա, Եէնի-Զարշը, թիւ 206—29, Ս. Մարտիկեան Որդիք վաճառատունը։ Գին՝ 5 դրամ հեկան։ 1—15

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԵՐԼԻՆ, 25 Փետր. —Գերմանիոյ կայսեր և կայսրուհին ամուսնութեան 25րդ տարեդարձին և Այթել Ֆրէտրիխ իշխանին՝ Օլէնպուրկի Սոֆի-Շարլոթ իշխանուհիին հետ ամուսնութեան հանդէսները սկսան։ Կայսրը և կայսրուհին եկեղեցական արարողութեանց ներկայ գտնուելէ ետքը, իրենց ամուսնութեան արձաթեայ յոբելեանին առթիւ ընդունեցին նախարարապետին, նախարարներուն և դիւանագիտական մարմնին շնորհաւորութիւնները։ Վիլհելմ կայսրը գերմանիոյ բանակին ու նաւատորմին անունով եղած շնորհաւորութիւնները ընդունելով ըսաւ.— Ցմահ քի ու ծովի իմ զօրութիւններս իմ առաջին ու վերջին մտածումներս են։ Տար Աստուած որ պատերազմ չծագի։ Բայց եթէ պատերազմ ծագի, հաստատապէս համոզուած եմ որ գերմանական բանակը իր ինչ ըլլալը պիտի ցոյց տայ, ինչպէս ըրաւ երեսուն հինգ տարի առաջ։

ՀՌՈՄ.—Վարչապետ Մ. Սոնինո ճառ մը արտասանեց. զոր վերջերս հեռեւեալ խօսքերով.—«Իտալիա տեսական խաղաղութեան մը կը բաղձայ, որ կարենայ իր ճարտարարուեստական և արուեստական ոյժերը զարգացնել։ Իտալիա ո և է պարագայի մէջ չպիտի միջամտէ ըլլայ դրացի պետութեանց միջեւ ծագելիք դժուարութիւններուն, և իր կնքած դաշնագիրներուն արամադրած պարտականութիւնները պիտի կատարէ։ Ահա այս է ամբողջ Իտալացիներուն փափաքը»։

ԲԵԾԵՐՍԳՈՒՐԿ.—Մէկ քանի օրէ ի վեր լրագիրները կը խօսէին եւմական մասնաւոր կարգադրութեան մը վրայ բայց քաղաքական կերպով։ Ռուս այսօր կը ծանուցանէ թէ պետական երկաթուղիները պիտի ծախուին դրամատէրներու՝ 100 տարուան պայմանաժամով մը, որմէ ետք երկաթուղիները դարձեալ տէրութեան սեփականութիւնը պիտի ըլլան, Այս կերպով կառավարութիւնը կարեւոր գումար մը ձեռք պիտի անցնէ։

—Եօթը զօրագունդեր պահուեցան Մանչուրիոյ մէջ և դրկուեցան արեւմտեան սահմանագլուխ։

—Դահլիճը հիմնապէս պիտի փոխուի։ Նոր դահլիճին մէջ պիտի մը ընան միայն կամ Վիդդէ և ծովային ու առեւտրական գործոց նախարարները։

—Ռուսիոյ նաւատորմէն պատուիրակութիւն մը Պերլին գնաց՝ կայսեր ամուսնութեան 25րդ տարեդարձի հանդէսներուն ներկայ գտնուելու։

ԲԱՐԻԶ.—Հաւատի աղբիւրէ լուր կը տրուի թէ վարչապետ Ռուվիէ անձամբ ընդուներ է ռուս պետական պանքայի քարտուղարը, և հաւատեր է թէ ռուս նոր փոխառութիւնը և տարուան ընթացքին մէջ հրապարակ հանուելիք միւս երկու փոխառութիւնները պիտի յաջողին, և այս մասին մէկ քանի պայմաններ ներկայացուցեր է, զորս քարտուղարը անմիջապէս հեռագրեր է իր կառավարութեան։

ԼՈՆԴՈՆ.—Կը հերքուի այն լուրը թէ Վիլհելմ Բ. և Էտուարտ Է. Ցուն նստանի մէջ պիտի տեսակցին։

ԲԱՐԻԶ.—Էտուարտ Է. և Մ. Ֆալիէր, փետրուար 28ին, Բարիզի մօտ կայսրանի մը մէջ պիտի տեսակցին։

ՊԷՐԼԻՆ.— Շուէտի թագաւորը, ֆոն Պիւլով իշխանին հետ տեսակցելէ ետքը, Ֆրանսա ուղեւորեցաւ։

ՎԻԵՆՆԱ.—Մարոքի խնդրոյն կարգադրման համար եղած միջնորդութեան ջանքերը օգուտ չունեցան, թէև Ռուսիա դիտել տուեր է որ կրնայ կընճռատութիւն ծագիլ եթէ ժողովը ձախողի։

ԱԼԺԵԶԻՐԱՍ.—Ժողովին յանձնաժողովը ուստրեց ընթերցումը Պանքայի խնդրին վրայ Ֆրանսայի և Գերմանիոյ ծրագիրներուն։ Թէ՛ Ֆրանսացիք և թէ Գերմանները պնդեցին իրենց առաջարկներուն վրայ, որով կարելութիւնը անփոփոխ մնաց։ Մրագիրները ղրկուեցան տեղեկագիր յանձնաժողովին քննութեան, և անոր առիթ տալով տեղեկագրէն վրայ պիտի որոշուին առաջիկայ նիստին օրն ու ծրագիրը։ Մարոքցիք այսօր Պանքայի ծրագիր մը ներկայացուցին, որով նախապատութիւն կուտան Ֆրանս. Պանքաներուն։ Մարոքի ներկայացուցած ծրագիրը կը սա.—Դրամագլուխը երկու միլիոն անգլիական սակի պիտի ըլլայ։ Պանքան պիտի պարեն վարչական խորհուրդ մը և Տնօրէններ, զորս նոյն խորհուրդը պիտի ընտրէ և Մարոքի կառավարութիւնը պիտի անուանէ։ Պանքան Մարոքի մէջ պիտի հաստատուի և իրեւ մենաշնորհ Մարոքի վեհապետին կողմէ պիտի տրուի 25 տարուան համար վերանորոգելի։

ԲԱՐԻԶ.—«Մաթէն»ի Ալժեզիրասի թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Մ. Թաթենպաշ յայտարարեց անգլիոյ դեսպանին թէ գերման կառավարութիւնը բացարձակապէս պիտի մերժէ սահմանական վերահսկողութեան համար Ֆրանսայի ներկայացուցած ծրագիրը, և արդելք պիտի ըլլայ ապագային այս ծրագրին գործադրման ի Մարոք։ Ալժեզիրասէ ուրիշ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ժողովին վերջին նիստերը տեղի պիտի ունենան առաջիկայ շաբաթ, և պատուիրակները այնպէս կը կարծեն թէ նիստերը պիտի դադրին մարտ 12ին։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.—Մարքիզիք կղզին մէջ Բրլէ լեռը նորէն բորբոքած է. Ֆոր-ա-Ֆրանսի մէջ չատ մը տուներ փլան երկրաշարժի հեռեւանքով։ Սէն-Վէնսան կղզին հրաբուխը 1902էն չատ ուրեմ բորբոքած է։ Երկրաշարժի բաւական ցնցումներ կը զգացուին Մարքինիք, Սէն-Վէնսան, Կուատելուբ Սէն-Լուքա և Տոմինիք կղզիներուն մէջ։ Քաղաքներու բնակիչները դէպ ի գիւղերը կը փախչին։

ՀՌՈՄ.—Միլիոնատէր Ռաքֆէլլեր ու իր կինը, Ֆիորէնցայի մօտ Բանթէվէրայէն մեծ արգելութեամբ ինքնաշարժ կառքով անցած ատեն ազայ մը կոխուեցին որ մեռաւ։ Ոսիկան-զինուորները ձերբակալեցին Մ. Ռաքֆէլլերը, կինը և հնոցպանը։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1905 Փետր. 13 Երկուշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Ֆերմակ Առաջին օրան	41½-42	ֆր.
» երկրորդ »	41	»
Մաքլուբ »	36-38	»
Զավարլը »	34	»
Սերթ առաջին, օրան	41½	ֆր.
» մէջին տեսակ	39½-40½	»

Այսօր ժամանեց 16 վագոն ցորեն Ա. նասլ։

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քէրմա Ա. պրիկը	76	ղր
» » Բ. »	71-72	»

ԹԷՓ

Օրան 20 ֆարա։

ԳԱՐԻ

Բէսարէնէի 14-14¼ ղրշ. գրիւը

Մէրսին և Բամֆէլի 13-13¼ ղրշ. գրիւը։

ՄԱՆԶՈՒՄԻԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ԿՆՈՔՆԵՔ

Կիրակի օր ժամը 8ին Գալաթիոյ Մարի եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցաւ դրամագլուխ Վահան էֆ. Զարդարեանի անդրանիկ զաւկին մկրտութեան Ս. Խորհուրդը, հնգաձայնութեամբ Տիար Գիմէն Զարդարեանի և ձեռամբ Գալաթիոյ Տ. Թադէոս քահանայի։ Երախան անուանուեցաւ ԳԷՈՐԳ-ՎԱՐԴ։

×

Անցեալ հինգշաբթի օր Օրթագիւղի եկեղեցիին մէջ կատարուեցաւ կոչվառաւ Վարդան էֆ. Վարդանեանի զաւկին մկրտութիւնը, հնգաձայնութեամբ Երուանդ էֆ. Վարժապետանի։ Երախան կոչուեցաւ ԱՐՈՒՍԵԱԿ-ՎԱՐԴԱՆՈՅՇ։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ հինգշաբթի տեղի ունեցաւ Արեւելքի գրաշարներէն Տիար Համբարձում Գալպանեանի նշանախօսութիւնը Օր. Ֆիլօ Պալիեանի հետ, ի ներկայութեան երկու կողմի ազգականներու և պարագաներու։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

13/26 Փետրվար 1906

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ԲՈՆՍՈՒԻՏԷ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	Օ. Ո.	102.14½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	102.26½
» էն վար գինը	»	102.12

ՐՈՒՄԵԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	ֆր.	140.62½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	141 50
» էն վար գինը	»	140.50
Շիրքէթը Խայրիէ	Օ. Ո.	36.—
Մէթալիի Պանքա	»	6.—
Սելանիկի »	ֆր.	188.—
Քամբրիալ	Ա. Ո.	10.06
Քարաւաս Բրէվիլիժիէ	ֆր.	136.—
» Օրանիէա	»	115.25
Իզմիրի քարափ	»	595.—
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ. Ո.	4.22
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	7.65
» պարտատոմսագիր	ֆր.	488.—
Տէրքօյի Չուրի ընկ.	»	295.—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա. Ո	18.55
Քարափ Կ. Գալատայ	ֆր.	516.—
Քրէտիթ Ֆոնսիէ Էժիբս.	1886	329.—
» « »	1903	271.—
Թրանվայ		52.—

ՕՏԻՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Յունական փոխառութիւն	ֆր.	264.—
Պանք Նաս. Կրէս.	»	434.—
» » » Նոր	Օ. Ո.	4.10
Լուքսամ	ֆր.	60.—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. սակին 100 ղ.էն	ղ. փր.
Ֆրանսական սակի	87.20
Անգլիական սակի	110.—
Բոլ	90.20
Մէհիտիյէ արծաթ	108.03
Բուտի թղթադրամ	8 66
Քրիմիս	51.—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	ղրշ.	110.02½
Բարիզի » »	ֆր.	22.86¼
Վիէննայի » »	քուրոն	21.88
Գերլինի » »	մարք	18.64

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %		99 32
Օսմ. միաց. գանս. 4 % բաց		94.42
» » » գոց		94.40
Բումէլիի երկաթուղի	ֆր.	144.—
Բէժիի պարտատոմսագիր	»	404.—
Օսմանեան մաքս	»	482.—
Օսմանեան Պանքա	»	633.—
Քրէտի Լիոնէ	»	1131.—
Բարիզի Պանքա	»	1535.—
Աւստրիական Ռանթ	4%	100.35
Իտալական »	5%	105.20
Ռուսական »	4% 1901	84.10
Սպանիակ. արտ. փոխ.	4%	93.67
Պալիս Քարա Այսրն	ֆր.	643.—

ԼՈՆԴՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

Անգլիական Ռանթ	90.50
Օսմ. Միաց. Գանս. բաց.	93.25
» » » գոց	93.25
Օսմ. Պանքա	15.25
Պուլկարական 1892	100.75
Ռուսական 4 % 1888—89	83.75
Յունական Ռանթ	42.—
Զարթրբի	1.68
Թրանվայ	2.—
Ռանտմանն	6.25
Ճաքոնական 4 %	89.57

ՊԵՐԼԻՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

Գերմանական 3 %	89.—
Օսմ. Միաց. Գանս.	93.—
Օսմ. փոխառութիւն 1903	89.—
Բումէլիի երկաթուղի	145.75
Ռուսական 4 % 1902	83.60
Անատոլ.երկթ.Պարտ. Ա.	103.30
» » » Բ.	—.—
» » Բաժնեթ. 60 %	130.—

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Օսմ. Բէժի	—.—
Բումէլիի երկաթուղի	150.—
Վիեննական պանք	563.—

ՊՐԻՒՔՍԷԼԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

Օսմ. Միացեալ Գանս.	93.81
Բումէլիի երկաթուղի	142.—

ՀՐԱՆՏ ԴԱՄԻԱՆՈՍԵԱՆ

"ՄԱՆԶՈՒՄԻԻ" ՕՐԱԳԻՐՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒՐԹՕՆԸ
ԳՐԵՑ ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ
ՓԻՒԼ ՎԷՐՆ ՍԻՄՕՆ ԶԷՕՄԱԼԷԳԱՆ

ԱՐՏԱՌՈՑ ԿՏԱԿ ՄԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Ե. ԿՏԱԿԱԳԻՐԸ

Տիար Դօրնպրօք այսպէս չարունակեց.—

«Անշուշտ, մինչեւ հիմա, Արտաւոյ Ակսոյմի ո՛չ մէկ անդամ նշանաւոր եղած չէ արտակարգ գործով մը։ Նոյն իսկ անիկա, որ այս տողերը կը գրէ, իր պաշտօնակիցներուն պէս դուրս ելած չէ կեանքի տափակութիւններուն սահմանէն։ Բայց ինչ որ իր կեանքին մէջ չէ կրցած ընել, իր գերագոյն բաղձանքովը պիտի կատարուի իր մահուընէն ետքը»։

Գոհունակութեան մրմունջ մը ծաւալեցաւ հանդիսականներուն կարգերուն մէջ։ Տիար Դօրնպրօք պարտաւորուեցաւ կէս վայրկեան չափ սպասել որպէսզի չչուէր հանդարտի և ինք կարենայ շարունակել իր ընդմիջած ընթերցումը որ տեսակի.—

«Իմ սիրելի պաշտօնակիցներս մասցած չեն որ եթէ կեանքիս մէջ կիրք մը ունեցայ, սգի խաղին համար էր այն.— Եւրոպիոյ մէջ և մասնաւորապէս Ֆրանսայի մէջ հանրածանօթ այս խաղը, որուն համար կ'ըսուի թէ Յոյներէն հնարուած է, թէև Եկլոդա երբեք տեսած չէ ո՛չ Գլասոնի, ո՛չ Դէմիտոսկլէսի, ոչ Արիստոտէսի, ոչ Լէոնիտասի, ոչ Սոկրատի և ո՛չ ալ ուրիշ մէկու մը խաղալը։ Եւ մեր ակումբին մէջ մացուցի այս խաղը, որ ամենաբուռն յուզումներ պատճառեց ինծի իր մանրամասնութիւններուն պէսպիսութեամբը, իր հաստատներուն անակնկալ հանգամանքովը և իր իրադարձութիւններուն քմայքովը, վասնզի միայն դիպուածն է որ կ'ուզէ այս խաղին մէջ յաղթանակ տանելու աշխատողները»։

Ի՞նչ առթիւ այս սգաւոր խաղը այսքան անակնկալ կերպով երեւան կուգար Ուիլեամ Հիբէրպոնի կտակագրին մէջ։ Ամէն մարդ իրաւունք ունէր այս հարցումը ընելու։

Նօտարը շարունակեց.

«— Այս խաղը, — Շիքագոյի մէջ ամենքն ալ գիտեն արդէն —, կը բաղկանայ կարգ մը խաղերէ, մէկէն մինչեւ վաթսուն երեք թուագրեալ։ Այս խաղերէն ասանելիորեն հատին մէջ սուդի մը պատկերը կայ, — յանկարծ իր անմիտ անբնականութեամբ այս կենդանիին որ Կապիտոլը զարուած օրէն ի վեր պէտք էր որ իր մասին եղած այս ամբաստանութիւնը ջնջուէր»։

Քանի մը սկեպտիկ ներկաներ ըսին հարցնել իրենք իրենց թէ հանդուցեալ Ուիլեամ Հիբէրպոն արդեօք հատարկութիւնը չէ՞ր ծաղրեր սգին անդէպ գովեստն ընելով։

Կատակագիրը այսպէս կը շարունակէր.

«Վերոյիշեալ արամադրութեան հետեւանքով, այս ասանելիորեն խաղերէն դատ կը մնայ քառասունեակը, որմէ վեցը միայն կը պարտաւորին խաղացողը բռիմներ վճարել, այսինքն բռիմ մը վեցերորդ խաղին մէջ, ուր կամուրջ մը կայ 12րդ խաղը անցնելու համար, — երկու բռիմ՝ 19դ.ին մէջ, ուր խաղացողը պարտաւոր է իրեն պանդոկի մէջ սպասել որ իր ընկերները երկու խաղ ընեն,— երեք բռիմ՝ 31դ.ին մէջ, ուր գտնուած հորին առակ կ'սպասէ մինչեւ որ ուրիշ մը գայ բռնէ իր տեղը, —երկու բռիմ՝ 4դ.ին մէջ, ուր լաբիրինթոս մը կայ և խաղացողը պարտաւոր է իսկոյն հեռանալ անկէ և դառնալ 30դ. խաղը։ ուր ծաղկափունջ մը կը գտնուի։ —3 բռիմ՝ 52դ.ին մէջ ուր կը բանտարկուի, մինչեւ որ իր տեղը մէկը գայ, և վերջապէս 3 բռիմ՝ 58դ. խաղին մէջ, ուր երեսը կը ծրմռակէ մեռելի գլուխ մը, պարտաւորելով խաղացողը որ խաղը վերսկսի»։

Երբ Տիար Դօրնպրօք այս երկար պարբերութիւնն արտասանելէ ետք կեցաւ շունչ առնելու համար, բազմաթիւ մրմունջներ լսուեցան և իսկոյն արդիւնեցան ներկաներուն կողմէ, որոնք անուշադիր նպաստաւոր էին հանգուցեալին։ Եւ ասիկա բոլոր այս մարդիկը Օսիդորիսմ եկած կուսակցած չէին ազգի խաղին վրայ դատ առնելու համար։

Նօտարը շարունակեց.

«Այս պատարանին մէջ պիտի գտնուի քարտէս մը և տուփ մը։ Քարտէսը կը պատկանի սգաւորին և կազմուած է խաղերու նոր դասակարգութիւնով մը զոր ես երեւակայած եմ, և որու մասին ծանօթութիւն պիտի տրուի հատարկութեան։ Տուփը կը պարունակէ երկու քուեայ (qar), համանման այն քուեաներուն, զորս տվոր էի գործածել ակումբին մէջ։ Մէկ կողմէ քարտէսը և միւս կողմէ քուեաները պիտի յատկացուին խաղի մը, որ հեռեւեալ պայմաններուն մէջ պիտի կատարուի»։

Ի՞նչպէս, խաղ մը։ Ուրեմն սգաւորը՞ մը պիտի կատարուէր։

Զայն բարձրացնողներուն լռութիւն պատուիրուեցաւ։ ամէն կողմէ և Տիար Դօրնպրօք իր ընթերցումը շարունակեց.

«Արդ, տեսէք ի՛նչ խորհեցայ ի պատիւ երկրիս, զոր օրանց կը սիրեմ և որուն զանազան նահանգները այցելած եմ»։

Հոս հուրրաներ արձագանգեցին և անոնց յաջորդեց խորին լռութիւն մը, վասնզի հետաքրքրութիւնը ծայր աստիճան հասած էր։

«Այժմ, առանց հաշուելու Ալասքան, Ամերիկա ունի յիսուն նահանգ, որոնք իրր 8 միլիոն քիլոմէթր տարածութիւն ունին։ Ի՛ ուրեմն, այ յիսուն նահանգները իրարու հետեւէ խօրշ առ խօրշ դասակարգելով և անոնցմէ մին 14 անգամ կրկնելով, ըստացայ 63 խորշերէ կազմուած քարտէս մը, ճիշտ սգաւորին պէս, որ այս կերպով եղաւ Ամերիկայի Մ. Նահանգաց սգաւորը»։

(Շարունակելի)

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
6, ԲԵՐԱ ՄԵԾ-ԲԱՐՄԱՔ-ԴԱԲՈՒ ՓՈՂՈՑ, 6
ՀԻՒԱՆԴ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ ԱՄԷՆ ՕՐ
Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ
50—29

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳԻՒՏ ՄԸ

Այս անգամ կիներն են որ օգուտ ունենան Նոր Աշխարհի հրաշալի գիւտէն։ Հռչակաւոր Ամերիկացի կնախնամբոյժ Տօքթ. Ժ. Ֆիլուրս աշխատութեամբ գտեակի մը Մէյպոլ Ռիւի հրնարած է Գոմ որ ֆիկ (Beaume de figues) անուամբ դեղ մը որ գուրէն գործածուելով առանց գործողութեան պէտքը զգացնելու բնականօրէն կը մաքրէ և կը դարմանէ արգանդի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ նոյն իսկ արգանդի անկում (prolapsus) որպէսզի որ հինցած ըլլան և առանց ցաւ պատճառելու, ինչ որ կարեւորն է, մինչդեռ բժիշկներն և է գործողութիւն անելու դրամի դուռ բանալէ վերջ անարդիւն և շատ անգամ վատնգաւոր և նոյն իսկ մահաբեր կ'ըլլայ։

Կը յանձնարարենք ուրեմն տառապող կիներուն փորձել անգամ մը Գոմ որ ֆիկը որուն գործածութեան եղանակը ամէն մէկ տուփերուն մէջ կը գտնուի բոլոր գլխաւոր դեղագործներուն քով։

Société de Bienfaisance mutuelle des femmes Jolliet. Ill. U. S. A.

Կանանց հիւանդութեանց Ամերիկեան Բարեգործական ընկերութիւն
Ներկայացուցիչ Ռ. Սալամանց
Կ. Գոլիս Շիրին խան 50—25

Ա Վ Է Լ Ա Ն Ս Ո Ւ Ի Ց Ո Ւ գաթէն հիւսէ լէքէ պրագմաքսըդրն պէյազլանմըշ սալ վէ պրյազլարա թէբավէթ վէ ըէնկը թապիի վէրրը. սալը քէօքիւնէն գուվվէթլէնմիրէրքէ ատօքի. լմէօնէ սալա մէյան պրագմազ. էմանի կէօրիւլմէմիշ պիր ատէրէֆէտ սալը չօղալարը. սալ վէ պրյազը մաթլաշ վէճէկ նէլվ ու նիւմասրնա ֆէվգէլաատ խրամէթ իտէր։ Իսթիրա իսիլիքատէն սոնրա իլք ատֆա օլարագ Աֆթնա չէնրիտէ թէէսիս իսիլէն պէնէլմիլէր թիճարէթ վէ սանսի սէրկիսինէ էմանի միւսթահզարաթ միյանընա էն բարլագ մէրթէպէի իհրազա մուվաֆֆագ օլմուշ ալը Սէրկիսէ Ավէլէան կիւսիւշ միտալիա միւքեմմէլթիմզէ իսթիրա օլրնան «Ավէլէան» գազանը։

Ավէլէան ատկէր սալ վէ պրյազ պօյալարը կիպի օլայալ պիր գուրթու ատբուանտէ սուրէթը իսթիմալի թարիֆէսի պէրպէրէ օլաուզը հալէ թէք պիր չիչէտէն իպարէթ ատր։ Միւթերիի քիրամ սկսան եալսա քէսքանէ ըէնկիրէսէն հանկըսրը իսթէսիքլէրրի պէյան էյլէմէլի ատրէլը։

Մահալը ֆիրուխթը.— Պէյ օղլուսնա Գոն Մարլէաէ, Ղալաթասա Մ. Մաաէլա, Ֆընարգլաա Վասիլաքի էֆ.նին, Պէյիքթաշա Բեազիմ պէյին, Գաղէէ գաբաւրնա Դաասպեան էֆ.նին, Սալթան Համամընա Մեզիքի օղուլարը վէ Նէէթ Ճամիսէ Բեազիմ պէյին էնգա աէրօլարը։

Ումում Աճէնթէսի.— Պէյօղլանսա Ճասաէի Բէպիրաէ 146 Նօ. Մ. Թօսար Թավրաքինին Բէրաքտար սալնընա։ Ֆիտթը մաքթաու օլարագ չիչէտի 25 դրուշ։

20—15

ՕՍՄ. ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ՝ ԿԱՑՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐՏՕՆՈՒԹԵԱՄԲ

ԳԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹԵՐ

Այս ընկերութիւնը հրապարակ հանած է սիկառի թուղթեր, որոնց կողքերը կը կրեն Թումէլիի պարաթուղթի մը թիւը։ Նոյն երկթուղթերուն վիճակաւորութեան մէջ շահող թիւերը ունեցողները հետեւեալ պարգեւները պիտի ստանան.

1	պարգեւ	10,000	ղրշ.	որ պիտի տրուի մեծ պարգեւը շահող թիւին				
1	»	1,000	»	»	»	2րդ	»	»
2	»	500	»	»	»	3րդ	»	» 2 թիւերու
6	»	200	»	»	»	4րդ	»	» 6 »
12	»	200	»	»	»	5րդ	»	» 12 »
28	»	200	»	»	»	6րդ	»	» 28 »
900	»	25	»	»	»	ամօրթի	»	» 900 »

Ուշադրութիւն !!! ամէն պարգեւաւոր սիկառի թուղթի վրայ նշանակուած է մէկ թիւ և քսաներորդ վիճակահանութեան համար արժէք ունենալը։

Վիեննայի կայս. և արքայական արհեստագիտական բարձրագոյն վարժարանին տարրալուծութիւնը երեւան հանած է թէ այս սիկառի թուղթերը ամէն հակառողջիկ նիւթերէ զերծ են։

Գինը՝ պարզեւաւոր սիկառի թուղթերը՝ հատը 10 փարա

Պարգեւները վիճակահանութենէն անմիջապէս եւթ պիտի վճարուին Գալայ և Սելանիկի մէջ՝ Սելանիկի Պանքայէն և Իզմիրի մէջ ընկերութեան ընդհանուր գործակալ Ասատուրեան Եղբարցմէ։ Նաեւ ուրիշ գլխաւոր քաղաքներու մէջ էլ ընկերութեան գործակալներէն։ Առաջին պարգեւը միայն Գալայ, Սելանիկի և Իզմիրի մէջ պիտի վճարուի։

Պարգեւաւոր թուղթերուն Գալայ միակ կեդրոնատեղին է Գալիս Զիչեգ Բազար Ապիը Բարմաքեան խան Տեարք ՄՕՍԻԱՆՕ, Ս. ԵՒ ԸՆԿ. 24—6

ՊԱՂՋԷ ՄԵՐԱԳԼԸԼԱՐԸՆԱ
ՊԱՂՋԷՎԱՆԼԱՐԱ ՎԷ ՋԻՋԷՊՃԻԼԷՐԷ

Սիւնպիւլ վէ լալէ վէ զամպագ վէ էմսալի չիչէք սօղանլարընը ամբմէք մէվսիմի եաղլարընօր։

Պինէնալէյի միթէքասիսի ՀՕՆ ՏԷՊԷՐՍԷ միւրաճաաթ իսթիրզ։

Ղալաթասա Պէօյիւք Թիւնէլ խանընա 9 նումէրօրու մաղազասընա հէր նէվ չիչէք վէ չէմ վէ սամբէ թօխասը վէ էլաթ վէ էսէվմաթ սամբէլար։ 17—17

ՏՔ. ՍԷՐՎԷԹ ՈՒՂՈՒՐԼՈՒ

Տար իւլ Անիզ ադրպպայի Ֆախրիխսինոսն վէ Եմրազը էՖրէնճիյէ վէ այնիյէ միւրէքխասսրը.

Դապիպը մուսիպիլէյն հէր կիւն սաաթ իւչէն պէյէ գասար Բանկալթիսէ Իճաթիյէ օսքաղրնասա օն նումէրօրու խանէսինսէ վէ էօյլէնէն օսնրա Թագսիմսէ Սբրա Սէրմիլէր ճասէսինսէ Մէրան էֆ. Ուղուրլու էֆզասխանէսինսէ խասթէկեանը գասալ վէ քէմալը միւֆիֆագիլէթ վէ արգասթա Թեասվի իտէր. Ճումա՝ կիւնլէրի մէղքիւր էֆզասխանէսէ վէ բազար պիւնլերի սախի Գոսքասա Շէֆագ էֆզասխանէսինսէ Ֆուգէբսի միւրեզսի մէճանէն Թեասվի էթմէքսէ սիր։

6—8

ԿԱՐԴԱՑԷ՛Ք, ԱՑՑԵԼԵՑԷ՛Ք, ՊԻՏԻ ՕԳՏԱՒԻՐՔ

Երիտասարդներու ճշմարիտ խորհրդատու

ՏՈՔԹ. ԳԱՌԼՕ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԱԾՐՈԴԻՏԵԱՆ ԵՒ ՄԻՋԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ

Ամէն օր, բաց ի Կիրակի օրերէն, կը գտնուի Պէրպէրեան դեղարանը, Կէտիկ Փաշա Պոշի ժամը 3էն մինչեւ 6, եւ Պանճէ-Դաբու Մէհեմէտչիճաճ - Պիանճի դեղարանը ժամը 7էն 11։

Ուրբաթ օրերը ձրի երկու դեղարանճերուն մէջ ալ

Տօքթ. Գարլօ Յակոբեան, իր բազմամեայ փորձառութեամբ և եւրոպական ամէնէն նշանաւոր բժիշկներուն կիրարկած մեթոտներով, արագապէս և առանց ոնէ է հեաք թողելու կը դարմանէ ամէն տեսակ ափրդիտեան ախտերը, ինչպէս ջերմամիզութիւն (պէլ օղուպլուղու), կուր միլիդէռ, ցանգրը մու և սիֆիլիս (ֆրէնկի), ներիանասութիւն, երազափորձութիւն, առնական անկարողութիւն, և մանաւանդ երիտասարդներու և ծերերու յատուկ դժուարամիզութիւն (ադրէսսիսման իւռեդրալ եւ Իբէրդրոֆի տր բրօսդադ)։

Ներպայէ բերել տուած նորանոր դարմանիներով, վերոյիշեալ հիւանդութեանց յատուկ ամէն տեսակ վիրաբուժական գործողութիւն կը կատարէ արագ և առանց ցաւ պատճառելու։

Մ ա ղ ի տ ա կ ն (միֆրուֆօրիֆ) զրկանութիւնը ապաւորիտաան ախտերու մասին և անոնցմէ զերծ մնալու մի Ջղանոցաբ կիրարկում։

Աւելորդ է ըսել թէ առաջին տարեցութիւնը մինչ ձրի է։ 30 26

ՄԱՅՐԱԿԱՆ ԿԱԹԸ

Մայրական կաթն ալ գանուեցաւ վերջապէս։ Ցայտնի է որ նորսնամանական կաթը զուիցերիականէն խիստ ընաիր և անդրադարձ է։ Ֆրանսական

Ըռուսօ ս'էրմօն (Ս. և Օ) Ընկերութիւնը Ֆոսֆաթէն և Նորսնամիոյ ամենապատուական կաթէն ազոց համար ընաիր սնունդ մը պատրաստած է ՖԱՐԷՆ ԼԱՔԹԷ ՖՐԱՆՍԷ անուամբ, որ մօր կաթին տեղը կը բռնէ բացարձակապէս։ ՖԱՐԷՆ ԼԱՔԹԷ ՖՐԱՆՍԷՆ խիստ անուշահամ է, մեծ ախորժով կ'ուտեն պէպէքներն և քանի՛ ուտեն ա՛յնպէս կ'դիրանան ու կ'ուժգնանան։ Տղոց ու կնոջոց հիւանդութեան մասնագէտ բժիշկներ պէպէքներու իր անունդ միայն Ֆարեն Լաքթէ Ֆրանսէ անունը կը յանձնարարեն որ նիա դիւրամարս է, ազոց ստամոքսը չի խանգարեր փորկապութիւն չի պատճառեր, ատոնց ակռայ հանելն ու ատքի ելլելը կը դիւրացնէ ու կը փութացնէ և զանոնք կը պաշտպանէ ազոց յատուկ ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ։ Անոնք որ իրենց որսի հատորներուն առաջնութեանը կը ցանկան և կը փափաքին ապագային հուժկու, առողջ և կորովի տեսնել իրենց զաւակները, անհրաժեշտ է որ անուանի նմանութենէ չխաբուին ու իրենց զաւակներուն իբր սնունդ միայն և միայն ՖԱՐԷՆ ԼԱՔԹԷ ՖՐԱՆՍԷՆ և ուրիշներուն վրայ ալ այս մարգան։ Կը ծախուի ամէն մեծ նպարավաճառներու, դեղագործներու և դեղավաճառներու քով։

Մեծաքանակ գնումներու համար դիմել Պ. Է. ԹԱՆԵՆԻի վաճառատունը, Գ. Գոլիս Եուսուֆեան խան թիւ 23, 25։

35—50

ԹԱՒԹԱՊՐՈՒՆԵԱՆ ԹԷՐԶԻ ՅԱԿՈԲ

Մանուսա Բաշտա Մանասթիր խանընա 32 նումէրօրիյէ մուրաքաբատասա ամբարտա էլպիսէ իլէ մէյզղալ օլուա, վագթին կիսիրլէ մուվաֆֆագ սուրէթ պէյիտիլի էլպիսէ եարարը կիպի պայլըճա սիրյին էլպիսէլերի վէ սաբր քասիմլէրի սէօղ վէրտիկի կիսն վէ սաաթտա սէպամ իլէ հալը իսէր։ Թիւճարան եազդըճլարը իլէ վէ սաբր ատատրընա հաֆթալէգ իլէ սախի էլպիսէ եարար։ Ասա խուսուս Թէրզի իսէէնէ զէվաթին մութլագ սուրէթտա հոգ։ սիրէթինի մուճիպ օրաճաղնասան ալնանը մնղքերէ իսթիթար օլունմուշ։ 50—44

ԸՆՏԻՐ ԿԵՐՊԱՍԵՂԷՆՆԵՐ
ՋՈՒՏ ԲՈՒՐԴԷ ՋՄԵՌՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ

Կալաթա Խավեար խան թիւ 83
Երկրորդ յարկ

Ֆրանսայէն և Անգլիայէն բերած եմ էրիկ մարդոց հագուստաց ընտիր կերպասներ ձմեռուան համար զուտ բուրդէ, բալթօցուներ, քօսթիւմցուներ, մանթինկներ, և բանթալօններ և եէլէկցուներ ընտիր տեսակէ, որոնց ամէնքն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ պատրաստած են թէ՛ գոյնով և թէ գործուածքով։

Արդոյ հասարակութեան կը յանձնարարեմ անգամ մը դիմել յիշեալ վաճառատունը, որ ճաշակի ազնուութիւնը և գինին չափաւորութիւնը իրարու հետ կը մրցին։

31—50 Գ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ

ԳԵՂԵՑԻԿ ԱԿՈՌՆԵՐ
ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՀԷՑՏԷՐԻ ՓՈՇԻՆ

Բեռնին առողջութիւնը կ'ապահովէ

Ակռաներու հիւանդութիւնները և գլխաւորաբար փտուր հեազհեաէ ընդհանրանալու վրայ են ինչ որ բոլորովին ատոնց այլասերելուն և ոչնչանալուն նշանն է։ Առանց պատճառ է մեսսակար սնունդներու գործածութիւնը և մէյ մէն ալ ակռաներուն անխնամ պահուիլը։

Դիտենք թէ թթու սնունդները ակռային բաւական կը վնասեն և պատճառ կ'ըլլան որ փարն անոնք։ Շաքարն ալ, թթուի կը փոխուի որով ակռաներուն կը վնասէ։

Որպէս զի ակռաները չազդուին սնունդներու վնասակար ազդեցութենէն, պէտք է զանոնք մաքրել լաւագոյն փէյլով մը, ինչ որ մրաւ չի թողար ակռաներուն վրայ։ Բայց զգուշանալ պէտք է հանքային փէյներէ, որոնք ընդհանրապէս մարմարի կարօտանք, քարի փոշիներ են. կը պարտնակեն, ու ակռաները փճացնելու կը ծառայեն սուտի։

Պէտք է որ փէյն բուսային ըլլայ, այսինքն ծծող յատկութիւն ունեցող և կողդուրիչ։

Լաւագոյն փէյն որ բոլոր այս յատկութիւնները ունի և ակռաները կը ներկեցնէ,

ՀԷՑՏԷՐԻ ՓՈՇԻՆ

է, որ արեւելեան համբաւ մը ունի։

Մթերանոց.— Մաքքովիչ դեղարան, Բերա Ռուսական դեսպանատան կից։ 50—20

ՍԲՐԱՃԱՆ, ՉԻՊԱՆԸ
ԵՒ
ԱՐԵՒՆ ԱՊԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

բուժելու համար կը յանձնարարենք այս հիւանդութենէ տառապողներուն Պէրթէի ամենանշանաւոր ՉԿԱՆ ԻՒՂԸ։ Պէրթէի ձկան իւղը աշխարհի ձկան իւղերուն ամէնէն գերազանցը և արիւնը մաքրելու միակ դեղն է, որ առանց հեաք ձգելու և առանց նեղութիւն պատճառելու վերջնականապէս կը բուժէ այն ամէն հիւանդութիւնները որոնք արեան ապականութենէն առաջ կուգան, զոր օրինակ, սրբանան, fkor չիպանը, աղոց երեսի և գլխու վէրքերը, աղոց ոսկրաթեքութիւնը ուռճղուածութիւնը, անարիւնութիւնը, ինչպէս նաև հինցած բոմադիզմը և պրօնչիդը, իլուսքն ու սկրոֆիւլ հիւանդութիւնները։ Պէրթէի ձկան իւղը մասնաւորապէս կը յանձնարարուի այն աղոց որոնք պէտք ունին արիւնը մաքրող և զօրացնող դեղի մը։

Բարիզի Բժշկական Ակադեմին միմիայն Պէրթէի ձկան իւղը ընդունած ու վաստակաւոր գործածել յանձնարարած է հանրութեան։ Ամէն մեծ դեղարաններու և մթերանոցներու մէջ կը ծախսուի։ Ընդհանուր մթերանոցն է Maison L. Frere 19, rue Jacob Paris։ Խորհրդատուած չգտնելու համար օրուակներուն վրայ, պէտք է փնտռել Berthé տեսակը։

Կուրծքի հիւանդութեանց և յատուկ արբանեակներուն համար կը յանձնարարուի Պէրթէի ԲՐԷՕՋՈԴՈՎ ՉԿԱՆ ԻՒՂԸ։ 18—16

ԴԵՂԱՐԱՆ
Վ. ՔԷՕՄԻՐՃԵԱՆ

Բերա, Մեծ Փողոց թիւ 57, Թագսիմ, Զրանեան Աբարրմանի ներքեւ.

Պատիւ ունիմ ծանուցանել Յարգոյ Հասարակութեան որ, տարիէ մը ի վեր հաստատած այն դեղարանս, թէ՛ խղճամիտ սպասարկութեան, թէ՛ ճշտապահութեան և մասնաւոր գիներու չափաւորութեան շնորհիւ՝ քիչ առանի մէջ արժանացած է ընդհանուրին վստահութեան և հոմակիր քաջալերութեան։

Դեղարանս կ'այցելեն ծանօթ մասնագետ Բժիշկներ՝ դիմող հիւանդներու ցկատարել խնամք հոգալիլու համար։ Իսկ Երաքարքի օրերը ձրի դարմանումներ կ'ըլլան։

Դեղարանս կ'այցելէ նաև ամէն օր՝ կանոնց երեսի անբնական մազերը՝ (մորուս կամ պեխ) հիմնապէս ոչնչացնող կնախնամբոյժ ՏՕՔԹ. ԲԱՐԱՂԱՄԵԱՆ, ժամը 1—10 (Լ. Թ.)։

Կը գտնուի նաև կարող Աստուածաբոյժ մը՝ որ իրեն դիմողներուն ակռայի բոլոր հիւանդութիւնները կը դարմանէ և արհեստական անթերի ակռաներ կը շինէ։ Դեղարանս մէջ կը գտնուի նաև այս ճիւղին համար անհրաժեշտ՝ ակռայի փոշի, նաև անոր ջուրը և առանձին վրձիններ։

ՉԿԱՆ ԻՒՂ. — Զիրան ներկայ եղանակին համար, յատկապէս բերել տուած եմ Նորվէկիոյ (Բէրգեր Մօլէր) համբաւաւոր ան ամէնէն ընտիր, ամէնէն դիւրամարս և ախորժահամ Մորուի ձկան իւղը որ կը գերազանցէ հրապարակի վրայ գտնուածները։

Ուստի կը խնդրեմ Յարգոյ հասարակութենէն որ հանի պատասխան զմեզ՝ փորձով համոզուելու համար մեր հրապարակային խոստումներուն։ 16—50

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒՆ

Հագուստի խնդիրը վերջնականապէս լուծուած է այլ եւս։ Պատրաստ զգեստեղէնի մեծ վաճառատունը՝ ԷՄԻՆԷՆ որ Կ. Գոլիս, Սուլթան Համամի հրապարակի Բէրքի Լիսէք դրամատան վրայի յարեր հաստատուած է, երեկ մարդոց եւ տղոց յատուկ ամէն տեսակ հագուստներու մեծ մթերք մը ունի վրան, արուեստ խիստ նուրբ, ձեւաւոր եւ վերջին նորաձեւութեան համեմատ պատրաստուած են ու ամէն էսկի գինով ու բանակցութիւնով։

ԷՄԻՆԷՆ վաճառատունը իր կերպասները ուղղակի Եւրոպական մեծ գործարաններէ մեծամասնայ բերել տալով զանոնք ամէնէն ճարտար դերձակներու ձեռքով հագուստի կը վերածէ, այս բացառիկ պատճառով վաճառատան մէջ մեծ հանգիստով պատրաստ գտնուած հագուստներ ամէն եղանակի նարաձեւութեան կը յարմարին եւ չափի վրայ կարուածներէն բնաւ չեն զանազանիր։ Ամէնէն աւելի նաեւ պիտի տեր ու դեռատարիքն անձինք անգամ զոհ կը բնան ԷՄԻՆԵՆԷՆ հագուստներէն, ոչ միայն գեղեցիկ նանգերէ դիմացկուն ու գիւրամաչելի բլլալու առաւելութիւնն ալ ունին։ Մեր գրածներուն ճշմարտութիւնը հաստատելու համար բաւական է անգամ մը այցելել ԷՄԻՆԵՆԷՆ վաճառատունը։ Կիներու յատուկ ամէն տեսակ հագուստներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը կայ վաճառատան կից։ Գիները ճշմարտապէս վերջնական են։ զեղչ չկայ բնաւ։ Կիրակի օրերը բաց է։

80 50—21

ՎԱՀԱՆ ԱՊՈՒՀ ԹԱՇՃԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Վկայեալ Կայս. Բժշկ. Վարժարանէն եւ պատուակալ ատամնաբոյժ
Ազգ. Հիւանդանոցի

Այս անգամ իր ընակարանը Լանկայ Թուլումպայ Մէյտանը թիւ 64 իր նոր ատանը փոխադրած ըլլալով, կը խնդրէ ազնիւ յանախորդներէն որ հանին պէտք եղած ժամանակ դիմել վերոգրեալ հասցէին։

Մեծ խնամքով կը դարմանէ փտած ամէն տեսակ ակռաներ և լինսի տեսակ տեսակ հիւանդութիւններ, նոյնպէս վերջերս Եւրոպայէ բերել տուած գործիքներու միջոցաւ խիստ հարմարօրէն կը պատրաստէ և կը դնեցնէ բնականին յար և նման արհեստական ակռաներ։

Ինչպէս մինչեւ ցարդ, այժմ ալ կը շարունակէ իր այցելութիւնները չարաթը երկու օր կէս օրէ վերջ Մաքրիգիւղ Սթամպոլ Ճասէսի, Սանթան էֆ. Թէրզեանի դեղարանը և Սամաթիայ Պողոս էֆէնտի Անուշեանի դեղարանը։

Կը գտնուի նաև ամէն Բ. եւ Ե. օրերը կէս օրէ վերջ մինչեւ 11 Պահէճ Դարաւ, Իքի Բարուլու դեղարանը։ 50—37

ՕՁԱԿԱՆՆԵՐ

ունիք փտած, կոտրած, ցաւոց և լինսերու հիւանդութիւն։ Կատարեալ դարմանումի, և բնականին ոչ թէ գաղեցկութեամբը արհեստական ակռաներու դնելումն, և լիովին գոհ մնալու համար, դիմել ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԻ

Կ. Գալաթա, Ֆանէլէ Դարաու, Պէն-Պիր-Զէլիպանի դիմաց, ժամը 5էն 11½, և ամէն առաւօտ կանուխ, Մէկիւսար Իճասարիլ, իր ընակարանը։

Ներկայի օրերը ժամադրութեամբ 41—50

Ի՞ՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսուան ըլլան, մայրերը անոնց լաւ սննդարար սնելիք գտնելու հետաքրքիր կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, քան որուս, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ աղաք սուժգնելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակաւոր բժիշկը Տքդ. Ֆաւրէ նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը՝ երկար փորձերէ ու զննութիւններէ վերջ, յաջողած է հրնարել աղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐԻ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիեննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐԻ չօքոլատ պէս խիստ քաղցրահամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ։ մայրական կաթին կըրկին անգամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող աղաք կը սնանին, կ'ուժգնան, կ'ամրանան, կը կայտառնան, շատով սաքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հաղարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐՈՎ մեծցող աղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանուանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին աստիճանի ոյժ, սնունդ և կորով կուգայ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐԸ կը ծախսուի Կ. Գալաթայ և գաւառներու մեծ դեղարաններու ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 10—26

ՈՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԵՂ ՄԸՆ Է ՄԱՐՄՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ԴԻՐԱՑՆԵԼՈՒ ԵՒ ՊՆԴՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆՀԵՏԱՑՆԵԼՈՒ

Բժիշկներու կողմէ Բոսոլը կը գործածուի գլխաւորաբար մարսողութեան ադիքներու անկանոնութենէ առաջ եկող անմարսողութեան, ախորժակ չունենալու, տոմոքի թթուութեան և խառնուելի, բերնի կծուութեան, գլխու ցաւի, գլխու պտոյտի, անքնութեան, մէմելի և մէմէռիզ պտուտի, ստամոքսին մէջ հաւաքուած վնասակար կազերը վարելու և այս կարգի անանգաստութեանց դէմ։ Հոգս ախորժելի, համը անուշ է և ժամուցիկ ըլլալով, քանակին նուազութիւնը գործածութիւնը կը դիւրացնէ, այնպէս որ դեղէն խորշող աղաքներն իսկ կ'ուտուիրն և ուզելով կը գործածեն։ Հնարին է Ուն-Դաբան, Արապար Ճասէսի, 5 թիւ Միւրիվվէթ դեղարանին ապրը Եարկի Աբօսթոլիտա։ Կը գտնուի ամէն գլխաւոր դեղարանի մէջ։ Գինն 5 ղրուշ։ 7—10

ՏՕՔԹ. ԳԱՌԼԻԵՆ

փոխադրած է իր քաղաքեան Բերա, Մեծ Փարմաք Գարաս փողոց, 6 թիւ տարբերմանին առաջին յարկը։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէս օրէ վերջ։

Կարաս հիւանդները ձրի կը դարմանուին Երեքշաբթի և Ուրբաթ օրերը։ 6

ՏՕՔԹ. Ք. ՃԷԶՎԷՃԵԱՆ

Եէսի-Գիւղէի Ս. Փրկեան, Թաքսիմ Սէն-Ժարմ և Գալաթասրայի կայսերական Բժշկ. վարժարանի հիւանդասենեակներու մէջ ներքին հիւանդութեանց, վիրաբուժական և մանկաբարձական հիւղերուն հետաքրքիր ըլլալով, այս անգամ մնայուն կերպով հաստատուած է Մագրիգիւղ Սթաքլ Ճասէ։

Իրեն դիմող բոլոր հիւանդները կ'ընդունի ամէն օր իր տունը։ Վկայեալ աղքատները միշտ՝ իսկ շաբաթ օրերը կէս օրէ վերջ մինչեւ իրիկուն առհասարակ ձրիաբար կը դարմանէ նշանաւոր բժիշկներու կիրարած նոր դեղերով։

ՊԷՕՔԻՒՐ ԷԼՊԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ Վէ ՇԻՒՐԷԹԵԱՆՔ

Իսքանճօլ, Սուլթան Համամբնտա Թօփալեան խանը թիւ 2՝ գաբբնտա

Էլպիսէ մաղազասրը միյանընա էվման է՝ էսկի վէ էն զիյատ քէսսի էմնիյէթ իթմիշ օլան վէ 1871 սէնէսինտէ Թէսիս օլունան Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ պէյին։ Էլպիսէ սէքսիրիսը, էսկի նամ սա իսնվանընը վէ մէքանընը սալա Թէզալ էթմէմէյէն մասա, սահիպ վէ միւնասիպ պա սէքա գիր գասա սահա իսդիպաթ վէ թէքմիլլէ պէզալի զարէրէ իսէրէք, Թօփալեան սանը, ուսամ իքնէնի գաթրը քէնասինէ հասր վէ մաղազասրը Գէվէսան. Էլէմիշ սեր։

1. Օրասա մէվճուտ էլպիսէլէրին ասն մասա գուսմայ վէ պիսիլէրինի,
2. Գասմայլարրն մէթանէթ վէ զէրթիթին,
3. Գիսթիլարրն զայէթ միւթէսիլ վէ էլվեբիշլի օլմասրը։

Բէյնիլան կէօրէն միւհթէրէմ միւրեթիլերին մէղքիւր մաղազալարրմրրն պալրլամասգալարրնա գովիյէ էմնիդ։

Մէղքիւր մաղազասա էօյլիւ իւզէքնէ սէ էլպիսէ եարբլմասա սրբ։

ՖԻՒՏԱԹ ՄԱԳԹՈՒ
ՀՈՂԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՏԷ ԱՋԵԳ ՏՐԻ 50.6

Ա. ՊԱՊԱՔԷՍԵԱՆ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Թարմ և ախորժահամ Թէյերու Սէյլոնէ, Ճավայէ, Հնդկաստանէ և Ջինասանէ ուղղակի ներածուած։

Անմրցելի գիներով վաճառում մեծաքանակ և փոքրաքանակ։

Ղալաթիա, Տէյիրմէնճ խան թիւ 3

Ցիչեալ մթերանոցը դիմել Մ. Աթանասի Գարթալի համբաւաւոր գիներու և ոգելից ըմպելիներու համար։ 20—17

ՍԱՊԱՆԱԿՕՑ

Մանօթ կահագործ և սաղմոսգործ, մասնակօզ Մէրսին էֆ. Մելքոնեան, որ արհեստին մէջ ունեցած անվիճելի ձեռնտուութեան ու պատուաւորութեանը համար, համբաւ հանած է, այս անգամ ալ ունի ընդարձակելով գործառնութիւնները հասցուած է Վէզիր խանի մէջ, ուր կ'ընդունի ամէն տեսակ յանձնարարութիւններ, շինութեանց յատուկ սաղմոսներու, տան և գրասենեակի կահերու, խանութներու և վաճառատուներու ապակեթեղկերու, դարակներու, հարսանեկան հանդերձարաններու պատրաստութեան համար։

Մասնաւորապէս կը պատրաստէ նաև, ասկուն Կ. դիմացկուն ապարանների յատուկ գրասենեակներ։

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ